

CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

V. ÉVFOLYAM – 2015. ÉVI 1. SZÁM

Tartalom

Köszöntő 2

Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály tájékoztatói

Tájékoztató a Kölcsönös Megfeleltetés ellenőrzéseiről 3
Ebzárlat és legeltetési tilalom Csongrád-megyében 5
Állatjóléti képzés élőállat-szállítók részére 6

Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály tájékoztatói

Tájékoztató a helyi önkormányzatok adókat megállapító
rendeleteinek célvizsgálatáról 7

Foglalkoztatási Főosztály tájékoztatói

Munkaerő-piaci helyzetkép (Csongrád megye – 2015. augusztus) 23
Tájékoztató az Ft. és a Kftv. változásairól 26
Sikeresen és eredményesen zárult a hátrányos helyzetűeket segítő
program 31
Csongrád Megyei Közfoglalkoztatási Adventi Vásár 33
A Nemzetgazdasági Minisztérium is részt vesz az idei évi
Emberierőforrás-menedzsment Szakkiállításon 34
Találd ki magad! pályaválasztási napok 35

Jogi és Koordinációs Főosztály tájékoztatói

A közigazgatási vizsgák változásairól 36

Népegészségügyi Főosztály tájékoztatói

Tájékoztató a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi
előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletről 37

**Önkormányzati elérhetőségek, polgármesterek és
jegyzők (Csongrád megye – 2015. október 1.)** 43

6722 SZEGED,
RÁKÓCZI TÉR 1.
WWW.CSMKH.HU
TITKARSAG@CSMKH.HU
TEL.: 62/562-606
FAX: 62/562-601

A KIADÁSÉRT FELELŐS:

DR. JUHÁSZ TÜNDE
KORMÁNYMEGBÍZOTT

SZERKESZTI:

JOGI ÉS KOORDINÁCIÓS FŐOSZTÁLY
ÉPÍTÉSÜGYI, HATÓSÁGI, OKTATÁSI ÉS
TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI FŐOSZTÁLY
TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI OSZTÁLY

A SZERKESZTÉSBE KÖZREMŰKÖDIK:

SZEPESINÉ DR. HIDVÉGI JULIANNA
KOORDINACIO@CSMKH.HU

DR. SEMPERGER ZSOLT
TFO@CSMKH.HU

KÖSZÖNTŐ

„Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.

Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.”

(Magyarország Alaptörvénye)

Köszöntöm Hivatali Tájékoztatónk Olvasóit!

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy a Hivatali Tájékoztatónk korábbi számaiban megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során. A Tájékoztató jelen számában továbbra is fontos témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmet az aktuális feladatokra, határidőkre.

Támponokat nyújtunk az agrár- és vidékfejlesztési támogatások kölcsönös megfeleltetési rendszerének ellenőrzéseihez. Felhívjuk az érintettek figyelmét az ebzárlatra és legeltetési tilalomra, valamint az élőállat-szállítók állatjóléti képzésére.

Beszámolunk a munkaerő-piac augusztusi helyzetképéről és a hátrányos helyzetűeket segítő, szeptemberben zárult programunkról. Átnyújtjuk meghívónkat minden érdeklődőnek a Közfoglalkoztatási Adventi Vásárra, az Emberierőforrás-menedzsment Szakkiállításra, valamint a „Találd ki magad!” pályaválasztási napokra.

Megosztjuk tapasztalatainkat a helyi adórendeletek célvizsgálatáról. Ismertetjük két foglalkoztatási témájú (a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról, valamint a közfoglalkoztatásról szóló) törvény módosítását, a közétkeztetés táplálkozás-egészségügyi előírásairól szóló miniszteri rendeletet, továbbá tájékoztatjuk a Jegyző Kollégákat a közigazgatási vizsgák változásairól.

Remélem, tájékoztatónk témakörei felkeltik figyelmét, és segítik a munkájában.

Szeged, 2015. október 13.

dr. Juhász Tünde
kormány megbízott

ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI ÉS FÖLDMŰVELÉSÜGYI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

TÁJÉKOZTATÁS A KÖLCSÖNÖS MEGFELELTETÉS ELLENŐRZÉSEIRŐL

Készítette: dr. Berta Attila állattenyésztési főfelügyelő (Járványügyi és Állatvédelmi Osztály)

Az Európai Unió 2007-es Közös Agrárpolitikájának reformja keretében került átalakításra az agrár- és vidékfejlesztési támogatások rendszere. A legfontosabb célkitűzés, amit a változásokkal el akarnak érni, hogy a mezőgazdasági termelők minél gyorsabban tudjanak alkalmazkodni a változó piaci körülményekhez, a lakosság egészséges környezetben éljen, a fogyasztók pedig megfelelő minőségű élelmiszerekhez jussanak hozzá. A kölcsönös megfeleltetés (KM) rendszer alapvető előírásokat foglal magába a KAP-ban a környezetre, az éghajlatváltozásra, a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára, a közegészségügyre, az állategészségügyre, a növényegészségügyre és az állatjólétre vonatkozóan.

A KM a fenntartható mezőgazdaság megteremtéséhez kíván hozzájárulni, még hozzá annak elérése révén, hogy a kedvezményezettek nagyobb mértékben tudatában legyenek annak, hogy az említett alapvető előírásokat be kell tartani. Emellett ahhoz is hozzá kíván járulni, hogy a környezetre, a közegészségügyre, az állategészségügyre, a növényegészségügyre és az állatjólétre vonatkozó szakpolitikákkal való nagyobb fokú összhang kialakítása révén a KAP jobban megfeleljen a társadalmi elvárásoknak.

Aki földet művel, állatot tart, illetve a földműveléssel, állattartással összefüggő tevékenységet folytat, azok számára általános kötelezettség a különböző szakhatósági előírások betartása, függetlenül attól, hogy támogatást vesznek-e igénybe. Amennyiben valaki például földtulajdonnal rendelkezik, akkor is védekeznie kell a parlagfű ellen, ha egyébként nem részesül semmilyen közösségi támogatásban. Amennyiben a földművelők, állattartók közösségi forrásokból tevékenységükhöz támogatást vesznek igénybe, számukra szintén kötelező az úgynevezett szakhatósági előírások betartása. A különbség csak az, hogy az utóbbi esetben az Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) az érintettnél üzemi szinten vizsgálja a rendelkezések betartását, és a jogkövetkezményeket is üzemi szinten állapítják meg.

A helyes mezőgazdasági és környezeti állapotot (HMKÁ) és az egyes jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeket (JFGK) az MVH és a megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági ügyekért felelős főosztálya munkatársai ellenőrzik. A korábbi JFGK-khoz képest 2015-től változtak egyes követelmények ellenőrzései. A 2015-ben ellenőrzendő JFGK-k:

Követelmény:	
felszín alatti vizek szennyezés elleni védelmére	HMKÁ 3
mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezés elleni védelem	JFGK 1
élelmiszerbiztonság	JFGK 4
egyes hormon- vagy tireosztikus hatású anyagokra és β -agonistákra vonatkozó felhasználási tilalom az állattenyésztésben	JFGK 5

sertések azonosítása és nyilvántartása	JFGK 6
szarvasmarhák azonosítása és nyilvántartása	JFGK 7
juh- és kecskefélék azonosítása és nyilvántartása	JFGK 8
szivacsos agyvelőbántalmak (TSE) elleni védekezés	JFGK 9
növényvédő-szerek kezelése, felhasználása	JFGK 10
állatjólét - borjak védelme	JFGK 11
állatjólét - sertések védelme	JFGK 12
állatjólét - mezőgazdasági haszonállatok védelme	JFGK 13.

A JFGK CSOPORTOK ÚJ ELNEVEZÉSEI:

JFGK ETA: A korábban JFGK 10-18 elnevezésű JFGK csoportból több JFGK megszűnt 2015-től, így a JFGK 10-18 helyett új elnevezés bevezetése volt szükséges. A korábbi logikát követve a csoportban megmaradt JFGK-k száma alapján a JFGK 4,5,9,11,12,13 elnevezés adódott volna. Ennél egyszerűbb és érthetőbb megjelölés bevezetését tartottuk ésszerűnek, így lett ennek a csoportnak az új neve a JFGK ETA, amely az ebbe a csoportba tartozó JFGK-k témaköreinek rövidítéséből alakult ki (Élelmiszerbiztonság – TSE - Állatjólét).

JFGK 1, 10: 2014-ben ennek a csoportnak a neve a JFGK 3, 4, 9, H13 volt. 2015-től ebből a csoportból már csak két JFGK-t kell ellenőrizni, mivel az uniós előírások szerint a JFGK 3 2015-től nem a KM része, a HMKÁ 13 (2015-től HMKÁ 3) ellenőrzését pedig az MVH veszi át. Így alakult ki új JFGK csoportnévként a JFGK 1, 10.

Az ellenőrzések során az ellenőr(ök) megbízólevéllel vagy igazolvánnyal azonosítják magukat. Az ügyfélnek az ellenőrzésen együtt kell működnie, az ellenőrzés gördülékenységét elő kell segítenie (pl.: biztonságos előkészítés az állatok gyors azonosításához, dokumentációk előkészítése, stb.). A korábbi évek tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a gazdálkodók nagy része ismeri és betartja a szabályokat, ugyanakkor a mégis előforduló tipikus hibák a következők.

1. Az állattartás megszűnésének bejelentését elmulasztják.
2. Sertés szállítólevél hiányzik vagy hiányosan kerül kitöltésre, a szállítólevelet nem továbbítják a központi adatbázis felé, sertés állatmozgás-nyilvántartás nem áll rendelkezésre.
3. Szarvasmarha állomány-nyilvántartás nem áll rendelkezésre vagy nem vezetik naprakészen vagy nem áll rendelkezésre három évre visszamenőleg. A kiesett füljelző pótlásáról nem gondoskodnak. Az egyedek születésének, mozgásának a bejelentését nem végzik el az előírt idő alatt.
4. A juh létszámnyilvántartó-könyv kötelező mellékletei (egyedlista, fűlszámlista) nem állnak rendelkezésre vagy nem naprakészek.
5. Az elhullást nem jelentik, így meghiúsul a betegség felderítésére irányuló vizsgálat. Beteg állatok elkülönítése nem történik meg.

Kérjük a tisztelt gazdálkodókat, hogy a fenti hibák kiküszöbölése érdekében tájékozódjanak a rájuk vonatkozó szabályokról, melyekhez segítséget nyújt a Kölcsönös Megfeleltetés Gazdálkodói kézikönyv 2015. című kiadvány, melyet nyomtatott formában a Hivatal Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztályán, elektronikusan az alábbi ugróponton lehet elérni:

https://www.mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/mainmenu/kolcsonos_megfeleltetes/gazdalkodoi_kezikonyv

EBZÁRLAT ÉS LEGELTETÉSI TILALOM CSONGRÁD-MEGYÉBEN

Készítette: dr. Makayné dr. Pálfi Tímea megyei állatvédelmi felügyelő (Járványügyi és Állatvédelmi Osztály)

Az ebzárlatot a rókák őszi, veszettség elleni, országos orális immunizálási kampánya indokolja. A vakcinázás első napja Csongrád megyében 2015. október 3-a, a csalétekbe ágyazott oltóanyagot repülőgépről, illetve kézi módszerrel juttatják ki az állatok környezetébe. A vakcinázás kezdetétől számított huszonegy napig az érintett területeken az illetékes járási főállatorvos ebzárlatot és legeltetési tilalmat rendel el. Ennek célja, hogy a kijuttatott, vakcinát tartalmazó csaléteket ne a háziállatok, hanem a vörös rókák vegyék fel.

Az ebzárlat tartama alatt – bizonyos, jogszabályban meghatározott kivételekkel – minden kutyát és macskát tartási helyén elzárva, úgy kell tartani, hogy azok más állattal vagy emberrel ne érintkezhessenek, kutyát tartási helyéről csak pórázon vezetve és szájkosárral szabad kivinni. Az ebzárlat megszegése élelmiszerlánc-felügyeleti bírságot vonhat maga után. Az érintett területeken a vadásztára jogosultak a lakosságot informáló, figyelemfelhívó, vörös plakátokat helyeznek ki. Ha a csalétekbe ágyazott vakcina ember kezére, más fedetlen testrészére kerül, azt azonnal le kell mosni szappannal és vízzel. Amennyiben a vakcina az ember szájába, szemébe, orrába, sérült bőrfelületére kerül, haladéktalanul orvoshoz kell fordulni.

ÁLLATJÓLÉTI KÉPZÉS ÉLŐÁLLAT-SZÁLLÍTÓK RÉSZÉRE

Készítette: dr. Makayné dr. Pálfi Tímea megyei állatvédelmi felügyelő (Járványügyi és Állatvédelmi Osztály)

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály Járványügyi és Állatvédelmi Osztálya az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelméről szóló 1/2005/EK rendelet 6. cikk (5) bekezdésében előírtaknak megfelelően ismét **állatjóléti oktatást** szervez **előállat szállítók részére**. A képzés **2015. november 6-án, pénteken, a Szeged, Vasas Szent Péter u. 9.** sz. alatt kerül megrendezésre. A képzési meghívó és a jelentkezési lap október közepétől lesz elérhető a Hivatal honlapján (www.csmkh.hu), addig további tájékoztatást a 06-62/680-800 telefonszámon kaphatnak az érdeklődők.

ÉPÍTÉSÜGYI, HATÓSÁGI, OKTATÁSI ÉS TÖRVÉNYESSEGI FELÜGYELETI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

TÁJÉKOZTATÓ A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ADÓKAT MEGÁLLAPÍTÓ RENDELETEINEK CÉLVIZSGÁLATÁRÓL

Készítette: dr. Csongrádi Helga törvényességi referens (Törvényességi Felügyeleti Osztály)

A Csongrád Megyei Kormányhivatal 2015. évi ellenőrzési munkatervében a Miniszterelnökség feladatul tűzte a helyi önkormányzatok adókat megállapító, valamint a talajterhelési díjjal összefüggésben megalkotott rendeleteinek felülvizsgálatát. A vizsgálat elsődleges célja annak megállapítása volt, hogy a képviselő-testületek által a helyi adóról szóló 1990. évi C. törvény (*a továbbiakban: Htv.*), valamint a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (*a továbbiakban: Ktdtv.*) felhatalmazása alapján megalkotott önkormányzati rendeletek megfelelően illeszkednek-e a hatályos jogszabályi környezethez.

A célvizsgálat elvégzésére a Kormányhivatal Törvényességi Felügyeleti Osztályának közreműködésével 2015. augusztus-szeptember hónapokban került sor. A célvizsgálat tapasztalatairól készült összefoglaló jelentést az alábbiakban bocsátjuk a Tisztelt Jegyző Kollégák rendelkezésére.

I. ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK

Csongrád megyében 60 települési önkormányzat, ebből 10 városi (2 megyei jogú városi), valamint 50 községi önkormányzat működik. A célvizsgálat elvégzésének időpontjában a 60 településen összesen 144 db, a Htv. felhatalmazása alapján megalkotott helyi rendelet volt hatályban. (9 önkormányzat esetében, bár a településen több adónemet is alkalmaznak, ezeket egyetlen rendeletben szabályozták.) A Ktdtv. felhatalmazásán alapuló hatályos rendeletek száma ezen időszakban 29 db volt.

Az önkormányzatok által alkalmazott helyi adók között megtalálható volt a Htv. felhatalmazása alapján bevezethető valamennyi helyi adónem: az építményadó, a telekadó, a magánszemélyek kommunális adója, az idegenforgalmi adó, a helyi iparüzési adó, valamint a 2015. január 1. napjától alkalmazható települési adó (ez utóbbit mindössze egyetlen önkormányzat vezette be). Általános tapasztalatként elmondható, hogy alacsony a 2000. év előtt megalkotott helyi rendeletek száma, a 144 db helyi adó rendeletből mindössze 21 db alaprendelet származik az 1990-es évekből.

A helyi iparüzési adó bevezetéséről minden Csongrád megyei település (60 db) döntött, a második leggyakoribb adónem a magánszemélyek kommunális adója volt (50 db rendelet). Idegenforgalmi adó 20 településen, építményadó, illetőleg telekadó egyaránt 16-16 településen létezik. A települések 50%-a egyszerre két Htv. szerinti adónemet alkalmaz, az iparüzési adó mellett jellemzően a magánszemélyek kommunális adóját fizeti a lakosság. A települések közel harmada (23 db) 3-4 adónemet vezetett be az évek során. A legtöbb adónemet (5 db) 4 település alkalmazza, az ellenkező végletet – vagyis ahol a helyi

iparüzési adón kívül egyetlen más, a Htv.-ből eredő adókötelezettség sincs – mindössze 3 település képviseli.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. **Az adókötelezettség, az adó alanyának szabályozása**

Az adókötelezettség, az adótárgy(ak), valamint az adóalanyok tekintetében a Htv. valamennyi adónem tekintetében kógens szabályokat állapít meg. A helyi önkormányzatok rendeletalkotási gyakorlatában tendenciaként figyelhető meg, hogy legnagyobbreszt átveszik a törvényi előírásokat, ritkábban hivatkozást, illetve utalást alkalmaznak a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet 16. §-ának megfelelően. Kevés számban ugyan, de előfordul, hogy a helyi rendelet egyáltalán nem rendelkezik az adókötelezettséggel összefüggésben álló szabályokról – ez a szabályozási mód összhangban áll a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény *(a továbbiakban: Jat.)* 3. §-ával. Az építményadónál 9 esetben, a telekadónál 10 esetben, a magánszemélyek kommunális adójánál 39 esetben, az idegenforgalmi adónál 17 esetben, a helyi iparüzési adónál 51 esetben találtunk a fenti három esetkör valamelyikének megfelelő szabályozást.

Azokban a rendeletekben, ahol az önkormányzat a Htv.-előírások szöveges átvételével kívánta szabályozni az adókötelezettséget, gyakorta előfordult, hogy átfogalmazták, vagy nem pontosan ismételték meg a törvényi rendelkezéseket, emiatt a helyi rendelet ellentétessé vált a Htv.-vel. Hibás jogalkotási gyakorlatként észleltük azt is, amikor több rendelet azért tért el a törvényi megfogalmazástól, mert így kívántak bizonyos személyi vagy tárgyi kört kiemelni az adóztatás hatálya alól ahelyett, hogy az adókönnyítések körében szabályozták volna ezeket az eseteket.

2. **Az adó alapja**

Az **építményadó** és a **telekadó** tekintetében valamennyi érintett településen az adótárgy m²-ben számított területét vették alapul, korrigált forgalmi érték alapján történő adóztatásra nem akadt példa. Volt azonban olyan rendelet, amelyben bár az adó mértékét az építmény m²-ben számított alapterületére vonatkoztatva állapították meg, a településen az adó mértékét differenciáltan, övezetekbe sorolva szabályozták, és az egyes övezeteken belül további, az építmények tényleges forgalmi értékét befolyásoló kritériumokat is meghatároztak (így pl. magasabb adókötelezettség terheli az úszómedencével rendelkező építményeket).

Az **idegenforgalmi adó**rendeleteknél minden esetben a megkezdett vendégéjszaka volt az adó alapja, ezzel kapcsolatban jogsértő szabályozást nem találtunk.

A **helyi iparüzési adó**rendeleteknél több esetben tapasztaltunk olyan jogsértést, hogy a helyi rendelet a Htv.-től eltérően rendelkezett az adóalap megállapításának szabályairól. Megállapítottuk azonban, hogy ezekben az esetekben nem arról volt szó, hogy az önkormányzat el kívánt volna térni a törvényben foglaltaktól, hanem arról, hogy a – többnyire évekkel korábban megalkotott – helyi rendelet megismételte, áttemelte a magasabb szintű jogszabályi előírásokat, azonban a központi jogszabály időközbeni

módosításait a helyi jogalkotók elmulasztották lekövetni, így a rendelet ellentmondásba került a törvénnyel.

3. Az adó mértéke

A Htv. a települési adó kivételével valamennyi adónem tekintetében meghatározza az adó évi mértékének felső határát, egyes adónemeknél azonban lehetőséget biztosít arra, hogy a képviselő-testület a törvényben meghatározott felső határoknak a fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegét figyelembe véve állapítsa meg az adó mértékét (valorizáció). Csongrád megyében egyetlen településen sem haladta meg az önkormányzat által megállapított adómérték a Nemzetgazdasági Minisztérium által 2015. évre vonatkozóan megállapított valorizált adómértéket, így ezzel kapcsolatos jogsértést nem állapítottunk meg. Akadt azonban példa arra, hogy a helyi adó mértéke magasabb volt, mint a Htv. szerinti (törvényi) adómaximum, bár meglehetősen kevés. Építményadóban 3, telekadóban 2, idegenforgalmi adóban 3 településen éltek a felhatalmazással, és a törvényi szintet meghaladó összegben állapították meg az adó mértékét.

Számos önkormányzat élt a differenciált adómérték megállapítására vonatkozó jogával. Építményadóban 9, telekadóban 8, magánszemélyek kommunális adójában 24, a helyi iparüzési adóban pedig 1 önkormányzat alkalmaz egyidejűleg több adómértéket. Az építményadó, a telekadó és a magánszemélyek kommunális adója körében a megkülönböztetés alapja a legtöbb esetben az adótárgy fekvése (külterület/belterület, illetve nagyobb települések esetén a belterületen belüli övezeti elhelyezkedés), illetőleg az adótárgy mérete (pl. bizonyos m² feletti hasznos alapterület esetén magasabb az adómérték).

Említést érdemel az a különleges szabályozási módszer, amely szerint az önkormányzat valamely adótárgyi kör tekintetében 0 Ft-ban határozta meg az adó mértékét. Álláspontunk szerint ez a megoldás önmagában nem ellentétes a Htv. előírásaival, amennyiben az érintett szabályozás egyébként nem valósít meg tiltott adókedvezményt.

A magánszemélyek kommunális adójára vonatkozóan néhány rendeletben találtunk olyan szabályt, amely rögzítette, hogy az egyazon helyrajzi számon nyilvántartott különböző adótárgyak tekintetében csak egyetlen adótételt kell megfizetnie az adóalanynak. Ezt a szabályt a Htv. 26. §-ával összevetve – *amely az adó évi mértékének felső határát a Htv. 11. §-ában és 17. §-ában meghatározott adótárgyanként (illetőleg lakásbérleti jogonként) állapítja meg* – mentességi esetként értelmeztük, amelynek alapján az épület és a hozzá kapcsolódó – *de a Htv. 19. § a) pontja alá nem értendő* – telekrész, bár építményadó és telekadó szempontjából külön-külön lenne adóköteles, a magánszemélyek kommunális adója tekintetében egyetlen adótárgynak minősül a helyi rendelet alapján. Ugyanígy a lakás célját szolgáló épület és a hozzá kapcsolódó telken álló, nem lakás céljára szolgáló építmény (pl. melléképület) sem minősül külön adótárgynak a magánszemélyek kommunális adója szempontjából.

4. Adókönyvitések (adómentesség, adókedvezmény)

A Htv. a 6. § d) pontjában felhatalmazza az önkormányzatokat – bizonyos korlátokkal – arra, hogy a törvényben szereplő eseteken kívül további kedvezményeket, mentességeket

nyújtsanak az adófizetésre kötelezetteknek. Csongrád megye önkormányzatai közül a legtöbben éltek a felhatalmazás adta lehetőséggel, és mind tárgyi, mind személyi oldalról igyekeztek adóelőnyt biztosítani. Építményadóval összefüggésben 13 rendelet (a rendeletek 81%-a), telekadóval összefüggésben 15 rendelet (93,75%), magánszemélyek kommunális adójával kapcsolatban 35 rendelet (70%) tartalmaz adómentességre, adókedvezményre vonatkozó szabályozást. Kisebb arányban – a 20 rendeletből 6 esetben (30%) – de tartalmaztak adókönyítést az idegenforgalmi adórendeletek is.

Az **építményadó** megfizetése alóli mentességre gyakori példaként említhető a garázs, és a nem a vállalkozás célját szolgáló építmények mentessége. Néhány településen ún. városkép javítását szolgáló adómentességi szabállyal is találkoztunk, amennyiben az utcafrontra néző lakóingatlanok esetében mentességet eredményezett az építmény, illetőleg az előtte található járda felújítása. Személyi jellegű mentességet biztosítanak az egyes önkormányzatok például a fiatal házások első lakásszerzése, valamint jövedelemtől függő rászorultság esetében.

A **telekadó** rendeletekben gyakorta találkoztunk az építési telekre vonatkozó, bizonyos időtartamra érvényes (általában a szerzéstől számított 4-6 év) adómentességgel. Előfordultak továbbá területnagyságtól függő mentességi esetek, az építési tilalom alá eső telek teljes területének adó alóli mentesítése (kiegészítésként a Htv. 19. § c) pontjához), illetőleg szociális és jövedelmi körülmények alapján járó mentességi esetek is.

A **magánszemélyek kommunális adója** esetében széles palettája található az adóelőnyök alkalmazásának. Előrebocsátandó azonban, hogy az ezen adónemre vonatkozó törvényi előírások utaló jellege folytán kétség merülhet fel azzal kapcsolatban, vajon az építményadó és a telekadó tekintetében biztosított törvényi mentességek (Htv. 13. § és 19. §) automatikusan érvényesítendőek-e a magánszemélyek kommunális adója vonatkozásában is. A magánszemélyek kommunális adója, valamint az építményadó és a telekadó adótárgya lényegében megegyezik (Htv. 24–26. §), az adóelőnyök tekintetében azonban a törvény nem tartalmaz utaló szabályt. Véleményünk szerint a Htv. 13. §-ában és a 19. §-ában megállapított adóelőnyök a magánszemélyek kommunális adója vonatkozásában nem alkalmazhatóak automatikusan, így ezen adónemnél nem beszélhetünk törvényi adóelőnyökről.

A magánszemélyek kommunális adóját megállapító helyi rendeletekben már megjelenik az életkor, illetőleg a családi helyzet mint adókönyítést jelentő szempont. Jellemzően a 70. életévüket betöltötték részesülnek kedvezményben, illetve a családban nevelt gyermekek számára vonatkozó mentességi eset is megtalálható több rendeletben. Jellemzően tárgyi adókönyítésként szerepel a rendeletekben az építési tilalom alatt álló telkek teljes mentessége, a külterületen található egyes adótárgyak (lakóingatlanok, tanyák stb.) mentessége.

Az építményadót, a telekadót, és a magánszemélyek kommunális adóját megállapító rendeletekben speciális mentességi esetekként szerepelnek azok a szabályok, amelyek a Htv. 7. § a) pontjában rögzített követelmény érvényesülését hivatottak biztosítani. Ezzel összefüggésben szükséges említést tenni arról, hogy az ezzel kapcsolatos szabályozás megalkotása némely esetekben nehézségeket eredményez. Volt olyan település, ahol az építményadó és a telekadó megfizetése alóli mentességet élvez, akit a magánszemélyek kommunális adója terhel, és vice versa mentesülnek a magánszemélyek kommunális adója

alól azok, akik az építményadót, illetve telekadót fizetik. Kölcsönösen kizárják tehát a másik adónem alkalmazását a rendeletek. **Egyik rendelet sem tartalmazott azonban szabályt arra nézve, hogyan állapítható meg, hogy egy adott adótárgy tekintetében melyik adónem alkalmazandó.** A szabályozás hiánya jogbizonytalan helyzetet eredményez, enélkül ugyanis az adóhatóság, illetőleg az adózók nem tudják egyértelműen eldönteni a rájuk vonatkozó adókötelezettség tartalmát, emiatt pedig sérül a normavilágosság törvényben rögzített követelménye.

Az **idegenforgalmi adót** érintően a helyi rendeletekben kizárólag egyfajta mentességi esetkörrel találkoztunk, amennyiben a 70. életévüket betöltött magánszemélyek részesülnek adómentességben.

A **helyi iparüzési adóval** kapcsolatban a települések egyharmada élt a Htv. 39/C. § által biztosított jogosultsággal, és állapított meg mentességet a 2,5 millió forintnál alacsonyabb adóalapösszeggel bíró vállalkozók számára. Három településen emellett további kedvezményt is biztosít a helyi rendelet a vállalkozóknak, amelyre azonban nem ad felhatalmazást a törvény.

5. Eljárási szabályok

A Htv. 43. § (3) bekezdése felhatalmazást ad a helyi önkormányzatoknak arra, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényben (a továbbiakban: Art.) nem szabályozott eljárási kérdésekben rendeletet alkossanak. A célvizsgálat keretében adónemenként vizsgáltuk a helyi rendeleteket a tekintetben, hogy tartalmaznak-e eljárási rendelkezéseket. A legtöbb esetben, bár a helyi rendelet tartalmazott eljárási szabályokat, ezek mindössze arra szorítkoztak, hogy az Art. megfelelő rendelkezéseit – különösen a bevallási, befizetési határidő tekintetében – megismételték, vagy hivatkozásként említették. Jellemzően csaknem minden rendelet záró rendelkezései között megtalálható volt az utalás az Art. szabályainak megfelelő alkalmazására.

Az idegenforgalmi adórendeletekben 6 esetben találtunk szabályozást az adóbeszedésre kötelezettek nyilvántartás-vezetési kötelezettségével kapcsolatban. Ezek a rendelkezések jórészt megegyeznek a korábban hatályban lévő magasabb szintű jogszabályokban előírt nyilvántartási szabályokkal, így különösen a vendégkönyv tartalmára, az abban foglalt adatok kezelésére vonatkozóan. A nyilvántartások vezetésével kapcsolatos jogsértést a rendeletekben nem tapasztaltunk.

Részben eljárási jellegű kérdésnek, részben anyagi jogi jellegű szabálynak minősíthető, hogy a legtöbb rendeletben az adókönyvités igénybevételeként feltételeként kérelem benyújtását írják elő. Találtunk olyan szabályozást is, amely az adóhatóságnak mérlegelési jogkört biztosítana a mentesség, kedvezmény megállapítását illetően, a rendeletek túlnyomó többségénél azonban megállapítható volt, hogy a kérelem lényegében az adóelőny megállapításához szükséges információk közlését szolgálja.

6. Az üdülőingatlanokkal összefüggő rendelkezések

A Csongrád megyei rendeletek közül mindössze 2 esetben találkoztunk az üdülőingatlanokkal összefüggő speciális szabályozással. Egy település építményadót megállapító helyi rendelete az üdülőingatlanok tekintetében külön adómértéket alkalmaz,

míg egy másik település az illetékességi területén található üdülőkörzetben található üdülőingatlanok tekintetében mentességet állapított meg a magánszemélyek kommunális adója alól, tekintettel arra, hogy az ilyen jellegű építményeket építményadó kötelezettség terheli.

Az üdülőingatlanokkal összefüggő rendelkezések között a felülvizsgálat során jogsértést nem tapasztaltunk.

7. Települési adóról szóló önkormányzati rendeletek

Csongrád megyében a célvizsgálat elvégzésének időpontjában egyetlen településen volt hatályban rendelet a Htv. 1/A. § szerinti települési adó bevezetéséről. Az érintett önkormányzat az illetékességi területén található magas építményekre vonatkozóan állapított meg adókötelezettséget. A rendelet szerint magas építmény alatt értendők azok az építmények, amelyek teljes magassága meghaladja a 20 métert. Az adó alanyát tekintve a rendelettel kapcsolatban jogsértést állapítottunk meg, mivel a rendelet nem zárja ki egyértelműen az adóalanyok közül a vállalkozót, ezáltal nem felel meg a Htv. 1/A. § (1) bekezdésében megfogalmazott követelményeknek.

8. Talajterhelési díjról szóló önkormányzati rendeletek

Csongrád megye települési önkormányzatainak közel fele (29) alkotott rendeletet a talajterhelési díjról. A rendeletek legnagyobb részét 2010. évet követően kerültek elfogadásra, amelyben vélhetően jelentős szerepet játszik az a tény, hogy a megye több településén az elmúlt években került sor a belterületi csatornahálózat kiépítésére, amelyhez kapcsolódóan aktuálissá vált az önkormányzat számára a rendeletalkotási feladat. (Számos településen jelenleg is zajlik ilyen beruházás, így vélhetően a közeljövőben növekedni fog az e tárgykörben megalkotott helyi rendeletek száma.)

A Ktdtv. 21/A. § (2) bekezdése rendelkezik a helyi önkormányzatok rendeletalkotási felhatalmazásának kereteiről, meghatározva a helyi rendeletek kötelező tartalmi elemeit. A talajterhelési díj megállapításának, bevallásának, befizetésének, ellenőrzésének és a díjjal kapcsolatos adatszolgáltatás szabályait, valamint az egyéb eljárási szabályokat tekintve megállapítható, hogy a rendeletek többsége szűkszavúan szabályoz, sok esetben mindössze megismétli a törvény idevonatkozó általános rendelkezéseit, vagy a törvényhely megjelölésével hivatkozik azokra. Az eljárási szabályokat tekintve a díj megállapítására vonatkozó eljárási szabályok 19 rendeletben, a díj bevallására vonatkozó szabályok 26 rendeletben, a díj befizetésre vonatkozó szabályok 20 rendeletben, a díj ellenőrzésére vonatkozó szabályok 16 rendeletben, adatszolgáltatási szabályok 27 rendeletben voltak megtalálhatóak.

A Ktdtv. 21/A. § (2) bekezdése előírja, hogy a helyi rendeletben közzé kell tenni azt a számlát, amelynek javára a talajterhelési díjat a kibocsátóknak meg kell fizetniük. Erre vonatkozóan a helyi rendeletekben kétféle megoldást találtunk: először, amikor a jogalkotó a pénzforgalmi számlaszámot tüntette fel a rendeletben, a másik megoldás az volt, amikor a számlaszám megadása nélkül, a számla megnevezésével (pl. „Települési Környezetvédelmi Alap számla” elnevezés) tette azonosíthatóvá a célszámlát az önkormányzat. A kormányhivatal álláspontja szerint mindkét megoldást elfogadhatónak

tekintettük, így csak azon rendeletek esetében (8 db) fogalmaztunk meg kifogást, amelyekben egyáltalán nem volt található utalás a számlával kapcsolatban.

A Ktdtv. 26. § (4) bekezdése alapján a helyi rendeletben meg kell állapítani a talajterhelési díj alapjául szolgáló vízmennyiség átalányát, amennyiben a víz mennyisége mérésrel nem állapítható meg. A rendeletek többségében (21) nem szerepelt az átalányra vonatkozó előírás, ennek oka vélelmezhetően az, hogy a talajterhelésdíj-fizetéssel érintett ingatlanokon valamennyi esetben rendelkezésre áll a mérési lehetőség.

A talajterhelési díjjal kapcsolatos fizetési könnyítéseket 24 rendelet állapít meg, ezek között található személyhez kötődő kedvezmény, így rászorultsági feltétel (jövedelmi helyzet, különös méltánylást érdemlő körülmények, mint például elemi kár, vagy épp csőtörés), vagy életkorhoz kötött kedvezmény (pl. 62 év feletti személyek). Gyakoribb azonban a tárgyi jellegű kedvezmény, így a locsolási célú vízfelhasználás (Ktdtv. 12. § (2) bekezdés), az üres telken folyó építkezéshez felhasznált vízmennyiség, vagy éppen ha az adott évben a felhasznált vízmennyiség igazoltan nem haladja meg a rendeletben megjelölt határértéket. Több rendeletben talákoztunk továbbá olyan szabállyal, amely a csatornára való rákötési lehetőség megnyíltát követően türelmi időt biztosít a talajterhelési díj fizetésére vonatkozó kötelezettséget illetően.

III. A TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELET TAPASZTALATAI

A célvizsgálat előkészítéseként adatot kértünk a helyi önkormányzatoktól arra vonatkozóan, hogy milyen, a Htv. és a Ktdtv. felhatalmazása alapján megalkotott helyi rendeletekkel rendelkeznek.

A Htv. 2012. december 1. napjától hatályos 42/B. § (3) bekezdése értelmében az önkormányzati adóhatóság, amennyiben az önkormányzat honlapot üzemeltet, az önkormányzat honlapján közzéteszi az adórendelet szövegét, valamint az adórendelet módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét. A célvizsgálat során a helyi adórendeletekkel kapcsolatban elsőként ezen közzétételi kötelezettség teljesítését vizsgáltuk.

Csongrád megye 60 települési önkormányzatának közel harmada (19) esetében állapítottunk meg mulasztást a honlapon történő közzétételi kötelezettség kapcsán. Egyes településeken előfordult, hogy több adórendelet közül csak az egyiket vagy néhányat tettek közzé a honlapon, vagyis a közzététel nem valósult meg teljes körűen. Néhány önkormányzatnál a honlapon szerepeltek ugyan a helyi adót megállapító rendeletek, azonban a közzététel óta eltelt időben a képviselő-testület már módosította az adott rendeletet (rendeleteket), vagyis a honlapon nem a hatályos változat érhető el. Összességében azonban megállapítást nyert, hogy a helyi önkormányzatok lehetőségeikhez mérten igyekeznek eleget tenni ezen kötelezettségüknek.

A törvényességi felülvizsgálat keretében a 60 települést figyelembe véve összesen 173 db rendelet vizsgálatát végeztük el, melynek eredményeként 41 település 88 db rendeletével összefüggésben vált szükségessé törvényességi felügyeleti intézkedés megtétele, ez a rendeletek megközelítőleg 51%-a.

A rendeletekben tapasztalt hibák egy része formai (főként jogszabály-szerkesztési), míg más részük tartalmi jellegű volt. Főként a kisebb településeken, és a 2000. évet megelőzően alkotott alaprendeletek esetében volt jellemző, hogy az önkormányzat általi felülvizsgálat elvégzésére hosszabb ideje nem került sor, és az időközben bekövetkezett központi jogszabályváltozások okán a helyi rendelet – akár jogszabály-szerkesztési, akár tartalmi szempontok alapján – már nem felel meg a hatályos előírásoknak. Ezekben az esetekben a rendelet átfogó, teljes felülvizsgálata vált célszerűvé, így a kormányhivatal által megtételre kerülő intézkedések is elsősorban ezt célozták.

A helyi rendeletekben tapasztalt **jellemző formai jellegű jogszabálysértések** voltak különösen:

- a rendelet bevezető része nem felelt meg a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet 54. és 55. §-ai szerinti követelményeknek
- a rendelet a megalkotásakor már hatályon kívül helyezett jogszabályokra utal a bevezető részben (2012. évet követően megalkotott rendeleteknél az Alkotmány, illetőleg a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény)
- a helyi adóról szóló rendeletet eredeti jogalkotói hatáskörére hivatkozással alkotta meg az önkormányzat
- a korábbi rendeletet hatályon kívül helyező rendelkezés megfogalmazása nem felel meg az IRM rendelet 119. §-ának

A helyi adót megállapító rendeletekben fellelt tipikus **tartalmi jogsértések** voltak különösen:

- az adókötelezettség terjedelmének, illetve keletkezésének és megszűnésének szabályozása nem felelt meg a Htv.-nek, lényegében szűkítették a törvényi kört
- adóalanyok szabályozása pontatlan volt: több esetben részlegesen megismétlik a Htv. 3. §-ának egyes előírásait
- az adótárgy szabályozása pontatlan volt: „ingatlan” kifejezést alkalmazták a Htv. szerinti adótárgy megjelölés helyett
- adómérték megállapítása hiányosan történt: a rendelet hatálya alá tartozó egyes adótárgyak tekintetében nem rendelkezett az adó mértékéről, és mentességet sem állapított meg ezekre
- adómentesség biztosítása vállalkozások részére a Htv. 7. § e) pontjába ütközően
- építményadó, telekadó és magánszemélyek kommunális adója esetében a kettős adóztatást kizáró szabály hibás megfogalmazása
- idegenforgalmi adónál a rendelet hatályát csupán a fizető-vendéglátásba bekapcsolódott szálláshelyekre terjesztették ki
- iparüzési adónál az ideiglenes jellegű tevékenység körének Htv.-vel ellentétes szabályozása
- törvényszöveg pontatlan átemelése
- adókötelezettség, illetőleg adókönnyítés feltételeinek jogbizonytalan szabályozása
- talajterhelési díj esetében: a területérzékenységi szorzót a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet mellékletétől eltérően állapítja meg a rendelet

- talajterhelési díj esetében: Ktdtv.-vel ellentétesen állapítja meg a fizetendő díj mértékét
- talajterhelési díj esetében: az átalány és a fizetési számla meghatározásának elmulasztása
- talajterhelési díj esetében: a Ktdtv. 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott kötelező elemekről (azok egy részéről) nincs rendelkezés

A vizsgálat eredményeként számos helyi rendelet módosítására, új rendeleti szabályok megalkotására tettünk javaslatot, amelyhez az alábbi segédanyagot bocsátjuk a Tisztelt Jegyző Kollégák rendelkezésére.

1. A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stab.tv.) 32. §-a értelmében:

*„32. § Fizetési kötelezettséget megállapító, fizetésre kötelezettek körét bővítő, a fizetési kötelezettség terhét növelő, a kedvezményt, mentességet megszüntető vagy korlátozó jogszabály **kihirdetése és hatálybalépése között legalább 30 napnak el kell telnie.**”*

A törvény rögzíti a fizetési kötelezettséget szabályozó jogszabályok – így különösen az adójogszabályok – elfogadásával kapcsolatos időbeli korlátokat. **Adóalanyokra terhes módosítás esetén tehát a jogszabályt** – így a helyi önkormányzat rendeletét is – **minimum 30 nappal a hatálybalépés előtt ki kell hirdetni.** Erre tekintettel, amennyiben a helyi rendeletet 2016. január 1. napjától kívánják alkalmazni, úgy megalkotásának és kihirdetésének legkésőbb 2015. december 1. napjáig meg kell történnie.

A Kormányhivatal által az adórendeletek kapcsán kiadott törvényességi felhívásokban az intézkedés megtételére vonatkozó határidőt 2015. november 30. napjában jelöltük meg, vagyis az önkormányzati rendeleteket ezen időpontig kell elfogadni (és erről tájékoztatással élni). Nincs azonban jogszabályi akadálya annak – sőt, a Stab.tv. előírásával összhangban áll – ha a Kormányhivatal törvényességi felhívása nyomán 2015. november 30-ig megalkotott helyi rendelet csak 2016. január 1. napján lép hatályba.

2. A Stab.tv. 31. §-a az adókönyvitések megállapításával kapcsolatban tartalmaz fontos szabályt, az alábbiak szerint:

„31. § (1) Jogszabály a hatálybalépését megelőző időszakra vonatkozóan nem növelheti a fizetési kötelezettséget, nem bővítheti a fizetésre kötelezettek körét, illetve nem szüntethet meg vagy korlátozhat kedvezményt, mentességet.

*(2) **A fizetési kötelezettség keletkezésekor hatályban lévő jogszabályok által előírt fizetési kötelezettséghez képest jogalanyok utólagosan meghatározott csoportjának nem adható jogszabályban visszamenőlegesen olyan fizetési kedvezmény, mentesség, amely a fizetési kötelezettség összegét csökkenti, kivéve ha ez az Európai Unió kötelező jogi aktusának vagy nemzetközi szerződésnek való megfelelés miatt szükséges, vagy ha a kedvezmény vagy mentesség a fizetési kötelezettség teljesítésére köteles természetes személyek vagy más jogalanyok teljes körét megkülönböztetés nélkül érinti.**”*

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 7. § (1) bekezdése alapján a jogszabály hatálybalépésének napja csak a jogszabály kihirdetését követő

valamely nap lehet. Kivételesen van lehetőség a kihirdetés napján történő hatálybaléptetésre, ebben az esetben is igaz azonban, hogy a hatálybalépés időpontja nem előzheti meg a kihirdetés időpontját (óra, perc). **Nincs tehát jogszabályi lehetőség arra, hogy a helyi rendelet hatálybalépésének időpontja korábbi legyen a kihirdetés időpontjánál.**

A Stab.tv. idézett rendelkezése nem a helyi rendelet hatálybalépésével, hanem visszamenőlegesen történő alkalmazásával kapcsolatban állít fel korlátokat. Az adóalanyok adóterheinek visszamenőlegesen történő súlyosbítása, illetőleg adóteher év közbeni bevezetése – figyelemmel a Htv. 6. § a) pontjára is – nem lehetséges. Fontos kiemelni továbbá, hogy a Stab.tv. alapján **visszamenőlegesen csak olyan adókönyvítés alkalmazható, amely minden adózóra egyaránt vonatkozik, az adózók utólagosan meghatározott csoportjának nem biztosíthat az önkormányzat adóelőnyt.** (Így például jogszerűtlen, ha a helyi önkormányzat adóév közben dönt arról, hogy a garázstulajdonosokat január 1. napjára visszamenőleg mentesíti az építményadó megfizetésére vonatkozó kötelezettség alól. Az viszont nem ütközik jogszabályba, ha valamennyi adózó tekintetében csökkentik az adómértéket.)

3. Gyakorta tapasztaltuk a célvizsgálat során, hogy a helyi rendeletek kisebb-nagyobb mértékben átveszik, megisméltik a magasabb szintű jogszabályok – különösen a Htv., valamint az Art. – előírásait. Ez a fajta önkormányzati rendeleti szabályozási mód nem felel meg a Jat. és a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet előírásainak.

A Jat. 2. § (1) bekezdése alapján „a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.” Ennek érdekében – a helyi rendelet belső koherenciájának fenntartása végett – **a magasabb szintű jogszabály tartalmának átvétele bizonyos mértékig megengedett** ugyan (erre mutatott rá a Kúria is a Köf.5.056/2012/5. számú határozatában), azonban **a normavilágosság követelményének teljesülésén felüli átemelés nem felel meg a jogalkotás alapvető követelményeinek.** Emellett a törvényi előírások túlzott átemelése a helyi rendeletekbe célszerűtlen is abból a szempontból, hogy a központi jogszabály legcsekélyebb mértékű módosítása is magával vonja a helyi rendelet felülvizsgálatának szükségességét.

Több esetben felmerülhet érvként a lakosság megfelelő és részletes tájékoztatása, mint a törvényi előírásokat részletesen megisméltő rendeletalkotási gyakorlat indoka. A helyi rendelet megalkotása során a jogalkotási és jogszabály-szerkesztési elvek – így a már említett Jat. 2. § (1) bekezdése – figyelembevételével kell eljárni, amelyek gátat állítanak a rendelet túlzott terjedősségét illetően. Amellett azonban, hogy a helyi rendelet nem ismételh meg minden törvényi előírást, nincs akadálya annak, hogy a központi jogszabályok előírásainak ismertetése céljából részletes tájékoztatót bocsássanak a lakosság rendelkezésére.

A fentiek figyelembevételével javasolt a helyi rendeletek áttekintése abból a szempontból, hogy azokban **a magasabb szintű jogszabályi rendelkezések csak indokolt esetben – a normavilágosság érdekében – szerepeljenek.**

4. Az **építményadó, telekadó és a magánszemélyek kommunális adója** tekintetében az adókötelezettség (adó tárgy, adóalany) szabályozásával összefüggésben említést kell tennünk arról a több településnél is tapasztalt gyakorlatról, amely szerint a helyi rendelet

azért tér el a Htv.-ben rögzített megfogalmazástól, mert így kívántak bizonyos személyi vagy tárgyi kört kiemelni az adóztatás hatálya alól. (Így például ha az építményadó rendeletben az adókötelezettséget csak a lakás céljára szolgáló építményekre vonatkoztatták, vagy a telekadónál csak a belterületi földrészletet tekintették a rendelet hatálya alá tartozónak.) Hasonló szabályozást tapasztaltunk az idegenforgalmi adórendeletek egy részénél is, amennyiben csak a fizető vendéglátásba bekapcsolódott szálláshelyek tartoztak a rendelet hatálya alá.

Az önkormányzatok a helyi adómegállapítási joguk körében csakis abban a tárgykörben dönthetnek, amelyre a Htv. kifejezetten feljogosítja őket. **Az önkormányzatoknak nincsen arra rendeletalkotási felhatalmazásuk**, hogy a bevezethető adónemek körét, az egyes adónemek tárgyát és alanyait, vagy **az adókötelezettség szabályozását** a törvény kógens – eltérést meg nem engedő – rendelkezéseitől **eltérően állapítsák meg**.

Az adókötelezettség szabályainak megváltoztatásával, a rendelet hatályának szűkítésével a képviselő-testületek szándéka feltehetően arra irányul, hogy az adott önkormányzat nem kívánja megadóztatni az adóalanyok vagy az adótárgyak bizonyos körét. Ezt a célt **jogszerűen** azonban nem az adókötelezettség Htv.-ben rögzített szabályainak megváltoztatásával lehet elérni, hanem **önkormányzati adómentesség biztosításával**.

5. Szintén **az építményadó, telekadó és a magánszemélyek kommunális adója** tekintetében érdemes említést tenni arról a helyzetről, amikor adott önkormányzatnál a magánszemélyek kommunális adója mellett építményadó és/vagy telekadó bevezetéséről is döntöttek.

A Htv. 7. § a) pontja értelmében az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza az, hogy az adóalanyt egy meghatározott adótárgy esetében csak egyféle – az önkormányzat döntése szerinti – adó fizetésére kötelezheti. Ez önmagában nem zárja ki azt, hogy a magánszemélyek kommunális adójával egyidejűleg a településen telekadót vagy építményadót is bevezessen az önkormányzat, a szabályozás megalkotása során azonban fokozottan figyelemmel kell lenni a kettős adóztatás tilalmának megtartására. Szükséges tehát megfelelő mentességi szabályok rögzítése a rendeletekben, ez azonban **nem vezethet odáig, hogy a rendeletek kölcsönösen kizárják a másik adónem alkalmazását**.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 25. § (1) bekezdés c) pontja, és a 125. § (2) bekezdése alapján a helyi adókat – így az építményadót, a telekadót, és a magánszemélyek kommunális adóját – az önkormányzati adóhatóság bevallás alapján, kivetéssel állapítja meg. Ahhoz, hogy az adózó számára a bevallási kötelezettség teljesíthető legyen, **a helyi rendeletnek egyértelműen meg kell jelölnie, hogy az adott adótárgy vonatkozásában melyik adónem alkalmazása szükséges**.

Abban az esetben tehát, ha az önkormányzat a Htv. 11. § és 17. §-ai szerinti adótárgyakat érintően több adónemet is alkalmaz, fokozott figyelemmel kell eljárni a mentességi szabályok egyértelmű meghatározását illetően.

6. A **magánszemélyek kommunális adója** esetében a törvényi előírások utaló jellege folytán külön kell foglalkozni azzal a kérdéssel, vajon az építményadó és a telekadó tekintetében biztosított törvényi mentességek (Htv. 13. § és 19. §) automatikusan

érvényesítendőek-e a magánszemélyek kommunális adója vonatkozásában is. A magánszemélyek kommunális adója, valamint az építményadó és a telekadó adótárgya lényegében megegyezik (Htv. 24-26. §), az adóelőnyök tekintetében azonban a törvény nem tartalmaz utaló szabályt. Véleményünk szerint **a Htv. 13. §-ában és a 19. §-ában megállapított adóelőnyök a magánszemélyek kommunális adója vonatkozásában nem alkalmazhatóak automatikusan**, így ezen adónemnél nem beszélhetünk törvényi adóelőnyökről.

Abban az esetben tehát, ha a helyi önkormányzat a magánszemélyek kommunális adója vonatkozásában alkalmazni szeretné a Htv. 13. §-ában vagy a 19. §-ában szereplő mentességi esetköröket vagy azok egy részét, ezt a helyi rendeletben külön szerepeltetnie kell.

7. Több rendeletben talákoztunk olyan szabályozással (főként építményadó, telekadó, valamint magánszemélyek kommunális adója kapcsán), amely az adó tárgyaként – akár az adókötelezettség, akár az adómérték szabályozásánál – az „ingatlant” jelölte meg. Tekintettel arra, hogy a Htv. egyik adónem kapcsán sem az ingatlant, hanem az építményt, illetve a telket (vagy a lakásbérleti jogot) jelöli meg adótárgyként, ez a szóhasználat – amellet, hogy nem áll összhangban a Htv.-vel – nem felel meg a normavilágosság követelményének, mivel a Htv. által használt **ingatlan-fogalom (52. § 15. pont) nem helyettesíthető be az építmény, illetőleg a telek szinonimájaként.**
8. Az adómérték szabályozása kapcsán felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben valamely adótárgy adókötelezettség alá esik, úgy arra az adótárgyra vonatkozóan adómértéket is meg kell állapítania a helyi rendeletnek, illetőleg amennyiben nem kíván megadóztatni valamely – egyébként adókötelezettség körébe tartozó – adótárgyat, úgy mentességi esetként kell szabályozni. **Adómérték megállapításának hiányában ugyanis az adóalanyok számára nem lesz egyértelmű a fizetési kötelezettség – vagy annak szándékolt hiánya.** [Így például az építményadónál előfordult, hogy csak az épületre vonatkozóan állapított meg adómértéket a helyi rendelet, az épületrészre nem, vagy a helyi iparűzési adónál csak az ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység első fordulata (Htv. 37. § (2) bekezdés a) pontja) vonatkozó adómérték szerepelt a rendeletben – említést érdemel, hogy iparűzési adó esetében egyébként is csak a Htv. 39/C. § szerinti mentességet állapíthat meg az önkormányzat.]
9. A vállalkozásokat érintő adóelőnyök tekintetében kiemelt figyelmet kell fordítani a Htv. 7. § e) pontjában foglaltakra, amelynek értelmében az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza, hogy a törvény 52. § 26. pontja szerinti **vállalkozó üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze utáni építményadó, telke utáni telekadó és a helyi iparűzési adó megállapítása során a Htv. 6. § d) pontja nem alkalmazható**, ez alól kivételt egyedül a törvény engedhet.

Több rendeletben található ugyanakkor olyan értelmű szabályozás, amely a magánszemély tulajdonában álló adótárgyra vonatkozóan biztosít adókönyvitést. **A magánszemély tulajdonában álló épület, építmény utáni építményadónak, telek utáni telekadónak** azonban – ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni jog jogosultjaként – **vállalkozó is lehet alanya**, azaz adott esetben a rendelet alapján a vállalkozó is igénybe veheti az adóelőnyt. **Az ilyen tartalmú szabályozás a Htv. 7. § e)**

pontja alapján jogszerűtlen, ezért ilyen esetben szükséges a helyi rendelet megfelelő módosítása.

10. Ugyancsak a vállalkozásokra vonatkozó adókönyvítés miatt érdemes megemlíteni a Htv. 39/C. § 2016. január 1. napján hatályba lépő módosítását. Az újonnan beiktatott rendelkezések értelmében:

„39/C. § (1) Az önkormányzat rendeletében a (2)-(3) bekezdésben foglaltak alapján jogosult adómentességet, adókedvezményt megállapítani a vállalkozó számára.

(2) Az adómentesség, adókedvezmény csak azt a vállalkozót illetheti meg, akinek/amelynek a 39. § (1) bekezdés, illetőleg a 39/A. § vagy 39/B. § alapján számított (vállalkozási szintű) adóalapja nem haladja meg a 2,5 millió Ft-ot. Az önkormányzat az adómentességre, adókedvezményre való jogosultság szempontjából 2,5 millió Ft-nál alacsonyabb adóalapösszeget is meghatározhat.

(3) Az adómentesség, adókedvezmény terjedelmének, mértékének valamennyi – a (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelő – vállalkozó számára azonosnak kell lennie.

(4) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltaktól eltérően az önkormányzat rendeletében jogosult a házi orvos, védőnő vállalkozó számára mentességet, kedvezményt megállapítani, feltéve, ha annak vállalkozási szintű iparüzési adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg. Az adómentességnek, adókedvezménynek valamennyi házi orvos, védőnő vállalkozó számára azonosnak kell lennie.

(5) Az (1)-(4) bekezdés szerinti mentesség, kedvezmény csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1407/2013/EU bizottsági rendelet szabályaival összhangban nyújtható.”

Az új mentességi esetkörhöz kapcsolódóan módosul a Htv. 52. § 23. pontja is, amely meghatározza az érintettek körét:

„23. házi orvos, védőnő vállalkozó: az a vállalkozó, aki/amely – gazdálkodó szervezetként vagy egyéni vállalkozóként – külön jogszabály alapján házi orvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátási vagy védőnői tevékenységet végez és nettó árbevételének legalább 80%-a e tevékenység (tevékenységek) végzésére vonatkozó, az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral kötött finanszírozási szerződés alapján az Egészségbiztosítási Alapból származik;”

A Htv. 39/C. § (4)-(5) bekezdésében szabályozott mentesség, kedvezmény biztosítása nem kötelező az önkormányzatok számára, ez egy lehetséges szabályozási elem a helyi rendeletekben. Az adóelőny biztosításának feltételei vannak a törvény alapján, amelyekre az önkormányzatnak figyelemmel kell lennie:

Ad1. – az adóalap a 20M Ft-ot nem haladhatja meg (eltérés van tehát a 39/C. § (2) bekezdésben szereplő általános 2,5M Ft-os határhoz képest).

Ad2. – az adóelőnyre jogosult vállalkozás ténylegesen ilyen tevékenységet végezzen (nem elegendő tehát, ha a tevékenységi körében szerepel a feladat, de ténylegesen nem végzik), és ezen tevékenysége a vállalkozás

össztevékenységének (a nettó árbevételt figyelembe véve) legalább 80%-át teszi ki.

Az eddigi mentességi szabályozáshoz hasonlóan a házi orvosok, védőnők számára megállapítható adóelőnyről is érvényes, hogy **az önkormányzat rendeletében a 20M Ft-nál alacsonyabb limitet is meghatározhat, magasabb összeget azonban nem szabályozhat.**

Szintén érvényesül az a szabály, hogy az önkormányzati rendelet egységesen csak mentességet, vagy csak kedvezményt állapíthat meg adóelőnyként, **az érintett csoporton (tehát a házi orvosokon, védőnőkön) belül nem tehet különbséget.**

11. A talajterhelési díjra vonatkozóan megalkotott helyi rendeletek tekintetében a célvizsgálat két területen tárt fel jelentősebb problémákat. Elsőként megállapítható volt, hogy a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (Ktdtv.) **21/A. § (2) bekezdésében, valamint a 26. § (4) bekezdésben meghatározott ún. kötelező tartalmi elemek** közül számos rendelet csak hiányos, részleges szabályozást tartalmaz. A törvény szerint a helyi rendeletben meg kell állapítani:

- a talajterhelési díjjal kapcsolatos megállapítási, bevallási, befizetési, ellenőrzési, adatszolgáltatási, eljárási szabályokat
- a díjkedvezmények és mentességek eseteit – amennyiben illet az önkormányzat biztosítani kíván
- a számla megjelölését, amelynek javára a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörhöz kapcsolódó talajterhelési díjat meg kell fizetni
- a törvény 12. §-ában meghatározott, a díj alapjául – mérési lehetőség hiánya esetén – szolgáló általános megállapításának szempontjait

A mentességek, kedvezmények kivételével – mivel ezek biztosítása az önkormányzat döntésének függvénye – **a felsorolás többi eleme kötelezően a rendelet része kell legyen.** Arra vonatkozóan nem tartalmaz utalást a törvény, hogy milyen részletességgel kell a szabályozást megalkotni, álláspontunk szerint ezért az eljárási szabályok esetében elegendő, ha legalább általános jelleggel rendelkezik a rendelet az egyes kérdéskörökről.

A talajterhelési díjrendeletek második jelentősebb problémaköre a talajterhelési díj – pontosabban annak alkotóelemei – szabályozás tekintetében volt tapasztalható. Néhány esetben előfordult, hogy a talajterhelési díj egységdíjának mértékét a helyi rendelet a törvényitől eltérő összegben állapította meg, gyakoribb volt azonban az a hiba, amely a településre vonatkozó területérzékenységi szorzó mértékét szabályozta a magasabb szintű jogszabálytól eltérően.

A Ktdtv. 12. § (1) bekezdése szerint a talajterhelési díj meghatározásakor a település közigazgatási területére vonatkozó területérzékenységi szorzót is figyelembe kell venni. A területérzékenységi szorzó mértéke a Ktdtv. 3. számú mellékletében foglaltak alapján aszerint differenciált, hogy az adott település közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából milyen érzékenységi kategóriába tartozik, a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról pedig a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete rendelkezik. **A Ktdtv. nem ad felhatalmazást**

arra nézve, hogy a törvényben szabályozott területérzékenységi szorzó mértékétől önkormányzati rendeletben el lehetne térni.

12. A jogszabály-szerkesztési követelmények megtartásával kapcsolatos hibák miatt szintén több rendeletre tett intézkedést a Kormányhivatal. Elsősorban azon rendeletek voltak érintettek, amelyek megalkotására még a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet hatálybalépése előtt került sor. Ezek a rendeletek amellet, hogy sok esetben tartalmilag sem feleltek meg a hatályos jogszabályi előírásoknak, jogszabály-szerkesztési szempontból is meglehetősen elavultnak tekinthetők.

A legtöbb hiba a rendeletek bevezető részének megszővegezése kapcsán jelentkezett. Megállapítható, hogy nem csak a 2010. előtti, de az IRM rendelet hatályba lépését követő időszakban elfogadott rendeletek sem felelnek meg teljes mértékben az IRM rendelet által támasztott követelményeknek. **A rendeletek bevezető részében a feladatkört megállapító rendelkezésre (IRM rendelet 55. § (1) és (5) bekezdések) a legtöbb esetben nincs utalás, a felhatalmazó rendelkezések (IRM rendelet 54. §) pedig számos esetben pontatlanul szerepelnek.**

Tekintettel a Jat. 8. § (2) bekezdésére, amely szerint **nem lehet módosítani a jogszabály bevezető részét**, azokban az esetekben, ahol kifogás merült fel a bevezető rész megszővegezésével kapcsolatban, minden esetben indokolt teljesen új, a Jat. és az IRM rendelet szabályainak megfelelő helyi rendelet elfogadása.

13. Szintén jogszabály-szerkesztést érintő problémaként tapasztaltuk számos esetben a helyi önkormányzati rendelet záró rendelkezéseinek, különösen a hatályon kívül helyező rendelkezésnek a nem megfelelő megszővegezését. A hatályon kívül helyező rendelkezés felépítését az IRM rendelet 119. §-a szabályozza, amelynek (5) bekezdése rendelkezik arról, hogy **a hatályon kívül helyező rendelkezés hatálybalépésének az időpontja** – főszabályként – egyben **a hatályvesztés időpontja is**. Szükségtelen ezért külön rendelkezni a hatályvesztés időpontjáról (kivéve, ha a hatályvesztés későbbi időpontban következik be).

Nem felel meg tehát az IRM rendelet előírásának az a gyakorlat, amely a helyi rendeletek záró részét az alábbiak szerint állapítja meg:

„5. § (1) E rendelet 2015. ... napján lép hatályba.

*(2) **E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg** hatályát veszti a ... rendelet.”*

A hatályon kívül helyező rendelkezés helyes megfogalmazása a következő:

„5. § (1) E rendelet 2015. ... napján lép hatályba.

*(2) **Hatályát veszti a ... rendelet.”***

14. Az adózók naprakész és tényleges informálása érdekében a törvény több kötelezettséget is előír a bevezetett helyi adókról szóló tájékoztatás közzétételére, illetőleg közlésére vonatkozóan. A Htv. 42/B. § (3) bekezdése értelmében az önkormányzati adóhatóság, amennyiben az önkormányzat honlapot üzemeltet, **az önkormányzat honlapján közzéteszi az adórendelet szövegét, valamint az adórendelet módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét**. Az önkormányzati rendeleteknek és jegyzőkönyveknek a fővárosi és megyei kormányhivatalok részére történő megküldésének

rendjéről szóló 23/2012. (IV. 25.) KIM rendelet 1. § (1) és (4) bekezdése alapján a képviselő-testület által megalkotott **önkormányzati rendeletet a Nemzeti Jogszabálytár felületén is publikálni kell.**

A Htv. rendelkezik arról is, hogy az önkormányzati adóhatóság az önkormányzati adórendelet, valamint annak módosítása hatályba lépését megelőző hónap ötödik napjáig – a kincstár elektronikus rendszerén keresztül – adatot szolgáltat a kincstár számára a bevezetett helyi adónemre vonatkozó legfontosabb információkról (Htv. 42/B. § (1) bekezdés). **Az önkormányzat által szolgáltatott adatok a kincstár honlapján (www.allamkincstar.gov.hu) feldolgozott formában elérhetővé válnak.**

Több település esetében tapasztaltuk, hogy az önkormányzat hivatalos honlapján nem volt elérhető a helyi adórendelet, vagy a honlapon nem a hatályos szöveg szerepelt, esetleg több rendelet közül csak néhányat töltöttek fel. Ezekben az esetekben az önkormányzat nem tett eleget a Htv. szerinti közzétételi kötelezettségnek, amely miatt sérült az adózók tájékoztatáshoz fűződő joga. Javasoljuk, hogy az önkormányzatok a jövőben fokozott figyelmet fordítsanak az adatok közzétételére vonatkozó kötelezettség megfelelő teljesítésére.

FOGLALKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

MUNKAERŐ-PIACI HELYZETKÉP (CSONGRÁD MEGYE – 2015. AUGUSZTUS)

Készítette: Fejes Ágnes elemző (Munkaerőpiaci Osztály)

Fontosabb adatok térségenként:

Csongrád megye	2014	2015		változás az előző		változás az előző	
	augusztus	július	augusztus	hónaphoz	évhez	hónaphoz	évhez
	fő			% -ban		főben	
Nyilvántartott álláskeresők száma	13635	13166	11512	87,4	84,4	-1654	-2123
Férfi	6264	6045	4975	82,3	79,4	-1070	-1289
Nő	7371	7121	6537	91,8	88,7	-584	-834
legfeljebb ált. iskola	3856	4182	3319	79,4	86,1	-863	-537
szakmunkásképző, szakiskola	3672	3411	2917	85,5	79,4	-494	-755
szakközépiskola, technikum	3274	2892	2693	93,1	82,3	-199	-581
gimnázium	1526	1428	1328	93,0	87,0	-100	-198
diplomás	1307	1253	1255	100,2	96,0	2	-52
25 évnél fiatalabb	2270	1983	1811	91,3	79,8	-172	-459
50 éves és idősebb	3701	4029	3636	90,2	98,2	-393	-65
Nyilvántartásba belépő	2217	1791	1528	85,3	68,9	-263	-689
Első alkalommal belépő	351	277	237	85,6	67,5	-40	-114
RSZS+FHT	3290	4236	3304	78,0	100,4	-932	14
álláskeresési járadék	1404	1353	1260	93,1	89,7	-93	-144
álláskeresési segély	599	678	679	100,1	113,4	1	80
Tartósan (1 éven túl) regisztráltak	3453	3471	3220	92,8	93,3	-251	-233
Tartós munkanélküli arány	25,3%	26,4%	28,0%	106,1	110,4	1,6%	2,6%
Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma	2021	1626	1490	91,6	73,7	-136	-531
A nyilvántartott álláskeresők aránya (a gazdaságilag aktív népesség százalékában, %)	7,4	7,2	6,3	87,5	85,1	-0,9	-1,1
Rendelkezésre álló álláshelyek száma	7223	4834	4670	96,6	64,7	-164	-2553

* százalékpont

Főbb megyei adatok:

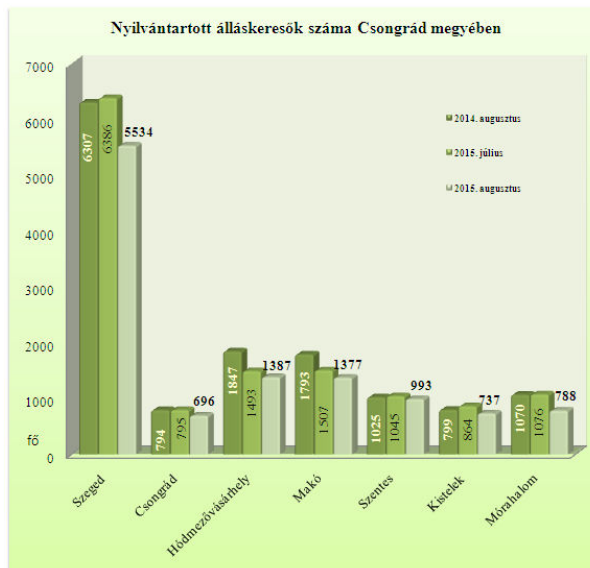
Járások	Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)			A nyilvántartott álláskeresők aránya (a gazdaságilag aktív népesség százalékában) %			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (fő)	Tartósan regisztrált álláskeresők száma (fő)*
	2014. augusztus	2015. július	2015. augusztus	2014. augusztus	2015. július	2015. augusztus		
Szeged	6307	6386	5534	6,8	6,9	6,0	648	1645
Csongrád	794	795	696	8,4	8,5	7,5	119	147
Hódmezővásárhely	1847	1493	1387	7,5	6,1	5,7	202	395
Makó	1793	1507	1377	9,4	8,0	7,3	165	338
Szentes	1025	1045	993	5,7	5,9	5,6	153	233
Kistelek	799	864	737	10,4	11,4	9,7	114	238
Mórahalom	1070	1076	788	8,6	8,8	6,4	89	224
Csongrád megye	13635	13166	11512	7,4	7,2	6,3	1490	3220
Dél-Alföld	52249	48161	42844	9,4	8,6	7,6	6133	12303
Magyarország	401534	362022	338978	9,2	8,1	7,6	44959	100814

* Egy éve, vagy annál régebben megszakítás nélkül minden hónapban szerepel a nyilvántartott álláskeresők állományában

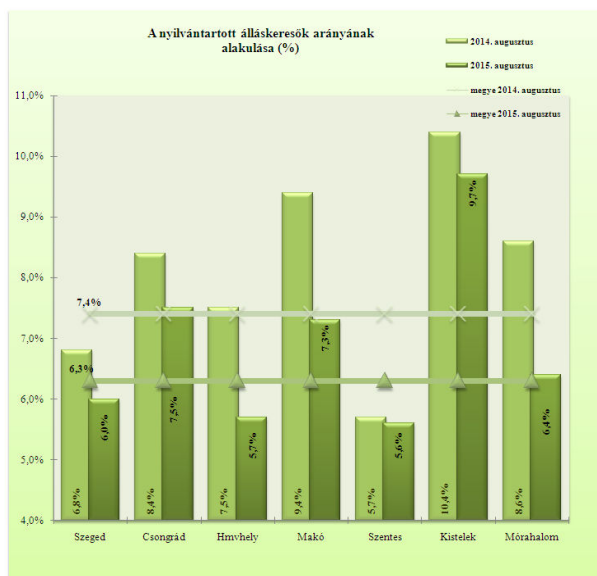
2015. augusztus végére, Csongrád megyében több mint 10 százalékkal tovább csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma.

Csongrád megyében, 2015. augusztus végére a nyilvántartott álláskeresők száma **11 512** főre csökkent, amely 1 654 fővel, **13%-kal** lett alacsonyabb, mint az előző hó végi záró létszám.

Az álláskeresők 48%-a (5 534 fő) a szegedi, 12-12% (1 377-1 387 fő) a makói és a hódmezővásárhelyi regisztrációban szerepelt. **Egy hónap alatt** Szeged térségében 852 fővel (13%-kal), Mórahalmon 288 fővel (27%-kal) csökkent a nyilvántartásban lévők száma. Makón 130 fővel, (9%-kal), Kisteleken 127 fővel (15%-kal), Hódmezővásárhelyen 106 fővel (7%-kal), Csongrádon 99 fővel (12,5%-kal), Szentesen 52 fővel (5%-kal) lett kevesebb a nyilvántartott álláskeresők száma.

A **2014. augusztus** végi adatokkal összevetve a tényadatokat, **megyei szinten egy év távlatában 2 123 fős – 16 százalékos – létszámcsökkenés** következett be. A térségek közül **Mórahalmon 26%-kal** (282 fővel), **Hódmezővásárhelyen 25%-kal** (460 fővel), **Makón 23%-kal (416 fővel) mérséklődött** egy év alatt az álláskeresők száma. Csongrádon 12%-kal (98 fővel), Kisteleken 8%-kal (62 fővel), Szentesen 3%-kal (32 fővel) lett kevesebb a regisztrációban lévők száma. A **szegedi 773 fős csökkenés** 12%-os visszaesést mutat a nyilvántartott álláskeresők számában egy év alatt.

Álláskeresők relatív szintje

A megyében nyilvántartott álláskeresők **relatív szintje** (gazdaságilag aktív népesség százalékában mért aránya) 2015. augusztus végére **6,3%-ra csökkent**, mely az egy hónappal korábbi szintnél 0,9%-ponttal, az egy évvel korábbinál pedig 1,1%-ponttal alacsonyabb. A mutató értéke a hónap végén a megye járásai közül 5,6%-kal Szentesen és 5,7%-kal Hódmezővásárhelyen volt a legalacsonyabb, illetve Szegeden esett

vissza a ráta szintje 6,0%-ra. Ebben a hónapban is Kistelek térségében volt a legmagasabb a ráta értéke, 9,7%-kal. Egy év alatt **Mórahalmon 2,2%-pontos, Makón 2,1%-pontos, Hódmezővásárhelyen 1,8%-pontos csökkenés** következett be. Kisteleken, Szegeden és Csongrádon hasonló mértékű (0,7-0,9%-pontos), Szentesen 0,1%-pontos visszaesést mutatnak az adatok.

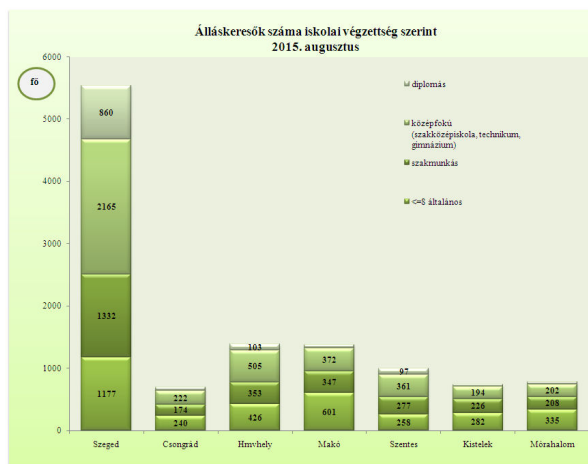

Pályakezdők, tartósan álláskeresők, iskolai végzettség

Augusztus végén a nyilvántartásban szereplő **1 490 fő pályakezdő** a regisztráltak 12,9%-át képviseli. A fiatalok száma egy hónap alatt 136 fővel, nyolc százalékkal csökkent, ezzel párhuzamosan 531 fővel, 26%-kal elmaradt a 2014. augusztus végi pályakezdő zárólétszámtól is.

Álláskeresőink 54,2%-a (6 248 fő) kevesebb, mint fél éve; 17,8%-a 6 hónapnál régebben, de 12 hónapnál rövidebb ideje; **28%-a (3 220 fő)** egy éve, vagy annál hosszabb ideje szerepel folyamatosan a nyilvántartásban, tehát **tartósan regisztrált** álláskereső. E réteg aránya a térségekben 21 és 32% között mozog, Csongrádon a legalacsonyabb, Kisteleken a legmagasabb. A tartósan munka nélkül lévők száma egy hónap alatt 251 fővel, egy év alatt pedig 232 fővel, 7%-kal csökkent.

2015. augusztus végén a megyében nyilvántartott álláskeresők 29%-a, 3 319 fő legfeljebb általános iskolát végzett, 25%-uk szakmunkás, illetve szakiskolai végzettségű (2 917 fő). Az álláskeresők 20%-a (2 288 fő) szakközépiskolában, 3,5%-a technikumban fejezte be tanulmányait. A gimnáziumi érettségivel rendelkezők aránya 11,5%-os (1 328 fő). Diplomával az álláskeresők 11 százaléka rendelkezett, számuk 1 255 fő volt a tárgyhónap végén. A legfeljebb általános iskolát végzettek száma egy hónap alatt 863 fővel, 21%-kal, a szakmunkásoké közel ötszáz fővel, 14,5%-kal, az érettségizettké mintegy háromszáz fővel, 7%-kal csökkent, a diplomások száma alig változott, 2 fővel lett több.

Álláshelyek

2015. augusztus hónapban a megye foglalkoztatási osztályain bejelentett új álláshelyek száma 1 977 db volt. A hónap elején meglévő 2 693 álláshellyel együtt 4 670 álláshelyet tudunk a hónap során felkínálni munkát kereső ügyfeleinknek. A tárgyhónapban rendelkezésre álló állásbejelentések 56%-a volt támogatott foglalkoztatásra vonatkozó igény, az általános, nem támogatott álláslehetőségek száma több mint kétezer darab volt. Az augusztusban érvényes munkaerő-igények egyharmada a közigazgatás (közfoglalkoztatás), 23%-a az ipar (beleértve az építőipart is), 9%-a az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, 7%-a a kereskedelem területéről származott.

TÁJÉKOZTATÓ AZ FLT. ÉS A KFTV. VÁLTOZÁSÁIRÓL

az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény és a közfoglalkoztatással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi CXI. törvény (a továbbiakban Módtv1.), illetve a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény módosításáról szóló 2015. évi CXII. törvény (a továbbiakban Módtv2.) alapján

Készítette: dr. Madarász Éva jogász (Munkavédelmi és Munkaügyi Ellenőrzési Osztály)

I. AZ FLT.¹ 2015. JÚLIUS 13-ÁN HATÁLYBA LÉPŐ FŐBB MÓDOSÍTÁSAI**A rövid időtartamú munka szabályozásával kapcsolatos változások**

A Módtv1. – a Kftv. módosítására tekintettel, azzal összhangban – az Flt.-ben is módosítja a rövid időtartamú munka fogalmát, valamint egyéb pontosító rendelkezéseket tartalmaz.

Az Flt. szabályozása szerint szünetel az álláskeresési járadék folyósítása a közfoglalkoztatás alatt, valamint ha az álláskereső rövid időtartamú keresőtevékenységet folytat. Az álláskereső aktív munkahelykereső tevékenysége és álláskeresőként való nyilvántartása szintén szünetel, ha rövid időtartamú kereső tevékenységet (kivéve az egyszerűsített foglalkoztatást) folytat, valamint az időtartamtól függetlenül, ha az álláskereső közfoglalkoztatásban vesz részt.

A Módtv1. alapján a Kftv. fizetés nélküli szabadságra vonatkozó rendelkezése akként módosul, hogy a kötelezően engedélyezendő fizetés nélküli szabadság maximális időtartama a jelenlegi 90 napról 120 napra emelkedik. A Kftv. és az Flt. közötti összhang fenntartása, valamint arra való ösztönzés érdekében, hogy az álláskeresési járadékban részesülők az álláskeresési járadék folyósítási idejének lejártát megelőzően akár határozott időtartamra is kereső tevékenységet megalapozó jogviszonyt létesítsenek, a Módtv1. alapján a **rövid időtartamú munka maximális időtartama az eddigi 90 nap helyett 120 napra változik.** Ennek megfelelően az álláskereső nyilvántartás és az álláskeresési járadék folyósítása kereső tevékenység miatti szünetelésének maximális időtartama is az eddigi 90 napról 120 napra emelkedik.

II. A KFTV.² 2015. JÚLIUS 13-ÁN HATÁLYBA LÉPŐ FŐBB MÓDOSÍTÁSAI**1. A közfoglalkoztatási jogviszonynak minősülő jogviszonyok körének bővítése**

A Módtv1. kibővíti a közfoglalkoztatási jogviszonynak minősülő jogviszonyok körét a **közfoglalkoztatás keretében szervezett munkaerő-piaci szolgáltatásban való részvétellel, amelynek időtartamára a közfoglalkoztatottnak közfoglalkoztatási bér jár.** A módosított szabályozás a munkaerő-piaci szolgáltatásban való részvételt naptári évenként legfeljebb 3 nap időtartamra korlátozza, amelyhez a hatósági szerződést megkötő hatóság jóváhagyását is előírja.

1. **1991. évi IV. törvény** a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról

2. **2011. évi CVI. törvény** a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról

2. A közfoglalkoztatott definíciójával kapcsolatos szövegpontosítás

Az Ft. rendelkezései szerint az álláskereső aktív munkahelykereső tevékenysége és álláskeresőként való nyilvántartása szünetel, ha az álláskereső – az időtartamtól függetlenül – közfoglalkoztatásban vesz részt. A közfoglalkoztatás miatti szünetelés időtartama alatt az érintett természetes személy **az Ft. szabályai szerint** nem minősül álláskeresőnek, nem illetik meg az álláskeresőknek járó jogosultságok, és az álláskeresőre vonatkozó együttműködési kötelezettségek közül is csak azok terhelik, amelyeket az Ft. a szünetelés időtartama vonatkozásában kifejezetten nevesít.

[A közfoglalkoztatott az általa a közfoglalkoztatás ideje alatt létesített jogviszonyon alapuló, az Ft. 58. § (5) bekezdés n) pontja szerinti alkalmi foglalkoztatásnak minősülő, illetve nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyon kívüli egyéb keresőtevékenységet köteles – a közfoglalkoztató mellett – a járási foglalkoztatási szervnek is bejelenteni. Az Ft. 54. § (9) bekezdés c) pontja szerinti kötelezettségen kívül a közfoglalkoztatottat az álláskereső együttműködési kötelezettségének egyéb esetei a közfoglalkoztatás ideje alatt, a nyilvántartás szünetelése miatt, nem terhelik.]

A Kftv. hatálya a közfoglalkoztatóra és az általa közfoglalkoztatási jogviszony keretében foglalkoztatott természetes személyre (közfoglalkoztatottra) terjed ki. A Módtv1. a közfoglalkoztatási jogviszonyba vonható személyek körében az Ft. [58. § (5) bekezdés] szerint definiált álláskeresők mellett **a Kftv. alkalmazásában álláskeresőként nevesíti azon természetes személyeket is, akiknek a nyilvántartása a közfoglalkoztatás időtartama alatt szünetel.** E szövegpontosításra az egységes jogértelmezés és jogalkalmazás érdekében, a közfoglalkoztatásból való kizárás szabályainak (jogszerű) alkalmazhatósága miatt volt szükség. A Kftv. 1. § (4a) bekezdésében foglalt normaszöveg szerint ugyanis – mérlegelés nélkül – ki kell zárni a közfoglalkoztatásból azt az álláskeresőt, aki esetében az említett joghelynél felsorolt körülmények fennállnak. Bár az Ft. szabályai szerint gyakorlatilag nem lehet(ne) álláskeresőnek tekinteni a közfoglalkoztatottat, a Módtv1. által hatályba léptetett módosított normaszöveg szerint a Kftv. alkalmazása során, így a Kftv. által szabályozott kizárás tekintetében is „álláskeresőnek” kell tekinteni a közfoglalkoztatottat is.

3. A közfoglalkoztatásból való kizárás eseteinek bővítése

A Módtv2. a közfoglalkoztatottak és az őket az elsődleges munkaerőpiacon foglalkoztatni kívánó munkáltatók kapcsolatfelvételét segíti elő azáltal, hogy lehetővé teszi a közfoglalkoztatási jogviszony ideje alatt a közfoglalkoztatott részére az egyszerűsített munka felajánlását. Az ezzel kapcsolatos jogalkotói szándék egyrészt az, hogy a közfoglalkoztatottak minél nagyobb hányada munkalehetőséghez jusson az egyszerűsített foglalkoztatás keretében, másrészt a Módtv2. könnyíti az egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztatni kívánó munkáltatók szezonális munkaerőigényének kielégítését.

E jogalkotói szándékhoz kapcsolódóan a Módtv2. alapján a közfoglalkoztatásból történő – mérlegelés nélküli – kizárás eddigi esetei (tanköteles gyermek mulasztásával kapcsolatos szabálysértés, önkormányzati rendeletben a lakókörnyezet rendezettségével összefüggésben előírt kötelezettség megszegése, az Ft. szerinti megfelelő munkahelyre szóló állásajánlat visszautasítása) két új jogcímmel bővülnek:

- **egyszerűsített foglalkoztatási** jogviszonyra szólóan felajánlott munkalehetőség **viSSzautasítása,**
- a közfoglalkoztatási jogviszonyon kívüli egyéb foglalkoztatási jogviszony **munkavállalói felmondással vagy munkáltatói azonnali hatályú felmondással történő megszüntetése** (a járási foglalkoztatási szerv e kizárási ok fennállását a munkáltató által kitöltött igazolólap alapján állapítja meg).

4. A kötelezően engedélyezendő fizetés nélküli szabadság szabályozásával kapcsolatos változások

A Kftv. 2. § (3a) bekezdésében foglaltak szerint a közfoglalkoztató köteles a közfoglalkoztatott részére fizetés nélküli szabadságot engedélyezni, ha a közfoglalkoztatott a közfoglalkoztatási jogviszony időtartama alatt közfoglalkoztatónak nem minősülő munkáltatónál a Kftv.-ben meghatározott időtartamú, határozott idejű munkaviszonyt kíván létesíteni. A fizetés nélküli szabadság engedélyezésének feltétele, hogy a közfoglalkoztatott a határozott idejű munkaviszonyról szóló írásbeli nyilatkozatát a közfoglalkoztatónak a fizetés nélküli szabadság megkezdése előtt legalább **2** (a Módtv1. hatályba lépése előtti szabályozás szerint 5) munkanappal benyújtsa. Ez a rendelkezés nem alkalmazható a közfoglalkoztató által a közfoglalkoztatott számára közfoglalkoztatási jogviszony keretében a munkavégzéshez kapcsolódóan biztosított képzés **vagy munkaerő-piaci szolgáltatás** ideje alatt.

A Módtv1. alapján a Kftv. fizetés nélküli szabadságra vonatkozó rendelkezése akként módosul, hogy a közfoglalkoztatás időtartama alatt kötelezően engedélyezendő fizetés nélküli szabadság maximális időtartama **90 nappól 120 napra emelkedik**, az igénybevételhez szükséges előzetes nyilatkozattétel határideje **5 munkanapról 2 munkanapra csökken**. A fizetés nélküli szabadsággal kapcsolatos eltérő nyilatkozatok esetén a járási foglalkoztatási szerv ellenőrzi, hogy a fizetés nélküli szabadság ideje alatt tervezett határozott idejű munkaviszony létrejött-e.

A Módtv1. pontosító rendelkezéseket tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a fizetés nélküli szabadság közfoglalkoztató általi engedélyezésének kötelezettsége alóli kivétel nem csak a közfoglalkoztatási jogviszony keretében a munkavégzéshez kapcsolódó képzés idejére vonatkozik, hanem az e rendelkezés alóli kivétel kiegészül a munkaerő-piaci szolgáltatásban való részvétel idejével is.

5. A közfoglalkoztatott szabadságára vonatkozó szabályozás módosítása

A Módtv1. hatályba lépését megelőzően az Mt. szabadság kiadására vonatkozó szabályai a közfoglalkoztatási jogviszonyra nem voltak alkalmazhatók. **A jogszabályváltozást követően a Kftv. háttérjogszabálya az Mt., így a szabadság kiadásának szabályai a közfoglalkoztatási jogviszony sajátosságainak megfelelően elsődlegesen a Kftv., speciális szabályozás hiányában pedig az Mt. általános rendelkezésein alapulnak.**

A szabadság kiadásának joga a közfoglalkoztatói jogkör része, azonban a szabadság kiadása előtt meg kell hallgatnia a közfoglalkoztatottat. A szabadság kiadásának jogához kapcsolódó közfoglalkoztatói kötelezettség ugyanakkor, hogy a közfoglalkoztatónak legalább 15 nappal előre közölnie kell a szabadság kiadásának időpontját és a szabadság

mértékét a közfoglalkoztatottal, e határidő közfoglalkoztató által történő elmulasztása esetén a szabadság csak a közfoglalkoztatott hozzájárulásával adható ki.

A közfoglalkoztatott szabadság kiadásával kapcsolatos kérései főszabály szerint a közfoglalkoztatót nem kötik. Ez alól kivételt jelent, hogy a közfoglalkoztatott is jogosult évente 7 munkanap szabadság kivételére az általa meghatározott időpontban. A közfoglalkoztatottnak erre vonatkozó igényét legalább 15 nappal a szabadság kezdete előtt be kell jelentenie.

A szabadság kiadása a naptári éven áthúzódó jogviszonyok esetében is az esedékességének évében kötelező. A szabadság kiadása minden esetben a közfoglalkoztató kötelezettsége. A naptári éven áthúzódó jogviszonyok esetében a szabadság tárgyévét követő időszakban történő kiadására egy esetben, a közfoglalkoztatott oldalán felmerült ok miatt van lehetőség. Az így ki nem adott szabadságot az esedékességet követő évben, az ok megszűnését követően haladéktalanul ki kell adni.

A Módtv1. alapján a Kftv. tartalmazza a szabadság kiadásának módját is. Főszabály szerint a szabadságot a munkaidő-beosztás szerinti munkanapokra kell kiadni, azaz a közfoglalkoztatottra irányadó beosztást kell alapul venni. Amennyiben nincs munkaidő-beosztás, a szabadságot az általános munkarend és a napi munkaidő figyelembe vételével kell megállapítani. A szabadságot munkanapokban kell nyilvántartani.

6. Az egyszerűsített foglalkoztatási jogviszonyra szóló munkaerőigény bejelentésének új szabályai

A Módtv2. alapján az egyszerűsített foglalkoztatási jogviszonyban foglalkoztatni kívánó munkáltató a **munkaerőigényét tárgyév május 1-je és október 31-e között** annak a településnek a **polgármesterénél** is bejelentheti, ahol a tervezett foglalkoztatás helye található. A polgármester a településen lakóhellyel rendelkező álláskeresők – ideértve azokat is, akiknek álláskeresőként való nyilvántartása a közfoglalkoztatás miatt szünetel – közül a munkáltató által bejelentett munkaerőigényben foglalt feltételeknek megfelelő személyekről a járási foglalkoztatási szerv által elektronikusan szolgáltatott adatok felhasználásával tájékoztatja a munkáltatót.

A polgármester haladéktalanul értesíti a járási foglalkoztatási szervet az egyszerűsített foglalkoztatási munkaerőigényről és az általa egyszerűsített foglalkoztatásra javasolt személyekről. A járási foglalkoztatási szerv a polgármester tájékoztatását követően haladéktalanul értesíti az egyszerűsített foglalkoztatásra javasolt közfoglalkoztatott közfoglalkoztatóját, amely az értesítés alapján a közfoglalkoztatottat az egyszerűsített foglalkoztatás idejére mentesíti a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettsége alól.

Amennyiben az álláskereső – ideértve azokat is, akiknek álláskeresőként való nyilvántartása a közfoglalkoztatás miatt szünetel – nem fogadja el a számára felajánlott egyszerűsített foglalkoztatást, a polgármester ennek tényéről haladéktalanul értesíti a járási foglalkoztatási szervet. A járási foglalkoztatási szerv az értesítés alapján 3 hónapra kizárja az álláskeresőt – ide értve azokat is, akiknek álláskeresőként való nyilvántartása a közfoglalkoztatás miatt szünetel – a közfoglalkoztatásból (lásd még a 3. pontnál leírtakat).

Az egyszerűsített módon létesíthető munkaviszonyban foglalkoztatni kívánó munkáltató minden év **október 31-éig bejelentheti** a tervezett foglalkoztatás helye szerint **illetékes megyei foglalkoztatási szerv részére a következő év május 1-je és október 31-e között általa tervezett egyszerűsített foglalkoztatás** helyét, a foglalkoztatni kívánt létszámot és a foglalkoztatás tervezett ütemezését. A megyei foglalkoztatási szerv minden év november 30-áig továbbítja a közfoglalkoztatásért felelős miniszter részére az összesített egyszerűsített foglalkoztatási igényeket.

A közfoglalkoztatásért felelős miniszter a következő évi közfoglalkoztatás megtervezésekor figyelembe veszi a megyei foglalkoztatási szerv által megküldött, egyszerűsített foglalkoztatásra vonatkozó előrejelzést. A közfoglalkoztatásért felelős miniszter a tervezés során biztosítja, hogy a közfoglalkoztatás ne akadályozza az egyszerűsített foglalkoztatást.

SIKERESEN ÉS EREDMÉNYESEN ZÁRULT A HÁTRÁNYOS HELYZETŰEKET SEGÍTŐ PROGRAM

Készítette: Pálné Ivanics Enikő munkaerőpiaci szakreferens (Munkaerőpiaci Osztály)

2015. szeptember 23-án a Hódmezővásárhelyi Bessenyei Ferenc Művelődési Központ adott otthont a TÁMOP 1.1.2-11/1-2012-0001 kódjelű projekt zárórendezvényének, amelynek célja az országos és megyei sikeres projektmegvalósítás és az elért eredmények bemutatása volt.

A rendezvényt Dr. Juhász Tünde kormány megbízott, valamint Dr. Zámbo Anita, a Csongrád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának vezetője nyitotta meg.

Elsősorban a hátrányos helyzetű álláskereső elhelyezkedésének segítése volt a célja annak az országos programnak, amelyet a Társadalmi Megújulás Operatív Program 1.1.2-11/1-2012-0001 keretében valósítottak meg az ország hat nagy régiójában.

A program részese lehetett az a regisztrált álláskereső, aki:

1. Alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, vagy
2. Pályakezdő álláskereső, vagy
3. 50 év feletti, vagy
4. Anyasági ellátásról, illetve ápolási díjról visszatérő, vagy
5. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, vagy
6. Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett (a program keretében a legalább 3 hónapja regisztrált álláskereső)

A projekt legfontosabb célja volt, hogy a programba került hátrányos helyzetű álláskeresőket személyre szabott szolgáltatási és támogatási elemekkel segítse visszatérni a munkaerő-piacra, elősegítve a projektből való kilépést követő, támogatás nélkül történő tartós továbbfoglalkoztatást.

A Csongrád megyei program eredményességét jól példázza, hogy a rendelkezésre álló forrásból – amely meghaladta a 4.3 milliárd forintot – több mint 6000 álláskeresőt sikerült programba vonni, csaknem egyharmaduk pedig a projekt befejezését követő 180. napon is foglalkoztatásban állt.

Kiemelten fontos, hogy a munkaerőigényekhez igazodó, megfelelően képzett és kellő gyakorlattal bíró munkaerő álljon a helyi gazdaság rendelkezésére.

Ennek érdekében, a projekt keretében – a négy év folyamán – összesen 16 képző intézménnyel került együttműködési megállapodás megkötésre, amelyek szerte a megyében 77 féle szakirányban szerveztek képzéseket.

Az összesen 3 036 képzésbe vont álláskereső részvételével nyelvi képzések, emelőképkezelő, targoncavezető, szociális gondozó, cukrász és vendéglátó eladó tanfolyamok kerültek lebonyolításra. A képzési szakirányok között néhány új szakirány is megjelent, mint pl.: rehabilitációs kutyakiképző, fogászati asszisztens, szőlőtermesztő.

A fent felsorolt célcsoportokba tartozó álláskeresők foglalkoztatásának ösztönzése érdekében a munkáltatók bér jellegű támogatások iránt nyújthatták be kérelmüket, a Járási Hivatalok Foglalkoztatási Osztályán közreműködő, TÁMOP 1.1.2 program keretében foglalkoztatott ügyintézők részére. Különböző konstrukciós megoldásokkal kínáltunk bérköltség- és bértámogatási lehetőséget a foglalkoztatók részére, összesen több mint 3 500 esetben.

A támogatással elhelyezkedett munkavállaló részére (100 fő) biztosítottuk a munkába járáshoz szükséges helyközi utazás költségeinek 100%-os mértékű térítését.

Azok pedig, akik a lakóhelyüktől jóval távolabb vállaltak munkát, lakhatási hozzájárulást igényelhettek. A megyében összesen 65 fő részére biztosítottunk ilyen típusú mobilitást elősegítő támogatást. Többségük a fővárosban, de akadt olyan is, aki Győrben, Sopronban, vagy Tatabányán talált munkalehetőséget.

Valamennyi projektrésztvevő részére személyre szabott szolgáltatási lehetőségeket biztosítottak (térítésmentesen, akár halmozottan is) a Csongrád Megyei Kormányhivatal valamennyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály szakemberei, illetve a Munkanélküliek, Álláskeresők és Segítők Veszprém Megyei Egyesülete által alkalmazott mentorok és tanácsadók közreműködésével.

A résztvevők részére összesen 3 640 alkalommal történt munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása, 2 762 alkalommal egyéni munkatanácsadás, 2 395 esetben munkaközvetítés, míg 1 779 esetben mentori segítségnyújtás valósult meg.

A rendezvényen nem csak a projektben elért eredmények, hanem azok életszerű példálózó jellegű megismertetésére is sor került, a meghívott előadók segítségével. A programban átélt pozitív tapasztalatairól számolt be Józsa Ernő, az Europerson Személyzeti, Tanácsadó és Képző Kft. ügyvezetője, Baranyiné Pataki Erzsébet az ÖKOHÓD Kft. ügyvezetője, valamint a program egyik volt résztvevője, Csenge Beáta, aki a program keretében vállalkozóvá válási támogatásban részesült, amelynek

segítségével mára sikeres üzletasszonnyá vált.

A Nemzetgazdasági Minisztérium tájékoztatása alapján a projekt folytatását jelentő GINOP 5.1.1. „Út a munkaerőpiacra” elnevezésű program várhatóan 2015. november 1-től válik elérhetővé a hátrányos helyzetűek számára.

CSONGRÁD MEGYEI KÖZFOGLALKOZTATÁSI ADVENTI VÁSÁR

Készítette: Szabó Gábor osztályvezető (Közfoglalkoztatási Osztály)

A Csongrád Megyei Kormányhivatal **2015. november 25-27.** között rendezi meg második alkalommal a **Csongrád Megyei Közfoglalkoztatási Adventi Vásárt** szegedi helyszínen, mely keretében a Csongrád megyei értékteremtő közfoglalkoztatási programok eredményeit kívánjuk bemutatni.

Csongrád megye 60 települése közül 51 település hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, ezért az adott települések kedvezőtlen foglalkoztatási helyzetének javításához jelentős mértékben járul hozzá a közfoglalkoztatás.

A Vásár lehetőséget teremt a jó gyakorlatok továbbadására, a partneri kapcsolatok kiszélesítésére, az együttgondolkodásra, a tevékenységek továbbfejlesztésére. Az új típusú értékteremtő közfoglalkoztatáshoz évről évre egyre több önkormányzat csatlakozik felismerve a közösség érdekében ellátott feladatok jelentőségét. A közfoglalkoztatási programok résztvevői munkájuk eredményeként számos, a település számára hasznos terméket állítanak elő, mely nagymértékben hozzájárul a közfoglalkoztatásban résztvevők ismereteinek folyamatos bővüléséhez is. A rendezvény látogatói mézeskalácsot, lekvárt, tökmagolajat, gyógynövényt, fokhagymaport, száraztésztát, burgonyát, zöldségeket, seprűt, ruházati termékeket, szőnyeget, asztalterítőt, díszpárnát vásárolhatnak.

A háromnapos program keretében, **2015. november 25-én konferenciát szervezünk**, ahol a közfoglalkoztatási programok jövő évi megvalósításához kívánunk segítséget nyújtani a Csongrád megyei közfoglalkoztatók részére.

A Csongrád Megyei Közfoglalkoztatási Adventi Vásár 2015. november 25-én 10.00 órakor kezdődik a megnyitóval a Csongrád Megyei Kormányhivatal épületében (6722 Szeged, Rákóczi tér 1.).

Ezt követően kerül sor a konferenciára, ahol az előzetes tervek szerint előadást fog tartani Dr. Hofmann Imre közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkár a 2016. évi közfoglalkoztatási programok tervezéséről, valamint Csepreghy Nándor fejlesztéspolitikai kommunikációért felelős helyettes államtitkár a 2014-2020 uniós fejlesztési forrásokkal kapcsolatban.

Mindenkit várunk a rendezvényre!

A NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM IS RÉSZT VESZ AZ IDEI ÉVI EMBERIERŐFORRÁS-MENEDZSMENT SZAKKIÁLLÍTÁSON

2015. november 11–12. között, Budapesten, új helyszínen, a Millenáris B épületben kerül megrendezésre a Personal Hungary 2015., 12. Emberierőforrás-menedzsment Szakkiállítás. Az idei évben a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről Katona Miklós a hatékony munkaerő-piaci elhelyezkedés érdekében átalakított szakképzési rendszerről tart előadást november 11-én 14.45–15.15 óra között, dr. Madarász Gyula a munkavégzésből származó megterhelések és a munkakörnyezet egészségkárosító kóroki tényezőinek együttes hatásáról, valamint a munkavállaló munkahelyi feltételekhez, munkakörnyezethez történő alkalmazkodásáról fog előadni a Corporate Health Fórumon november 12-én 11–12 óra között.

A rendezvény további programjairól és a Magyarországon idén először megrendezésre kerülő Corporate Health Fórumról részletesebben az esemény honlapján, a <http://www.personal-hungary.hu> címen tájékozódhatnak.

Personal Hungary

12th Exhibition for
Human Resource Management

12. Emberierőforrás-menedzsment
Szakkiállítás

Budapest, 2015. november 11-12.

Találd ki magad!
PÁLYAVÁLASZTÁSI NAPOK
Szeged 2015

**PÁLYAVÁLASZTÁSI
KIÁLLÍTÁS**

2015. NOVEMBER 12. 10-18 ÓRA
2015. NOVEMBER 13. 9-17 ÓRA

IH RENDEZVÉNYKÖZPONT
SZEGED, FELSŐ TISZA-PART 2.

**CSALÁDI
PÁLYAVÁLASZTÁSI
NAP**

2015. NOVEMBER 14. 10-15 ÓRA

SZENT-GYÖRGYI ALBERT AGÓRA
SZEGED, KÁLVÁRIA SGT. 23.

általános iskolások,
középiskolások,
pedagógusok,
szülők
részére

középiskolák,
főiskolák és egyetemek,
képző intézmények,
munkaadók
részvételével

Szaktabemutatók

Nyelvi szintfelmérők

Kis-Tudós Sarok

Önismereti tesztek

Üzemlátogatások

CSONGRÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
FOGLALKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY

Kövesd: www.facebook.com/talaldkimagad

JOGI ÉS KOORDINÁCIÓS FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

A KÖZIGAZGATÁSI VIZSGÁK VÁLTOZÁSAIRÓL

Készítette: Szabóné Szűcs Katalin képzési referens (Jogi és Koordinációs Osztály)

Nemzeti Közzolgálati Egyetem Vezető- és Továbbképzési Intézete (továbbiakban: NKE VTKI) a közigazgatási vizsgák – **alpvizsga és ügykezelői alpvizsga** – szervezését 2015. II. félévére már teljes körűen a **Probono felületre helyezte.**

2015. II. félévétől a **közigazgatási alpvizsgáztatás** a TVP rendszerből szintén a Probono felületre került át. Ennek következtében megváltozott a jelentkezés menete. Az alpvizsgára kötelezett esetében alpvizsga tervet kell készíteni a továbbképzésekhez hasonlóan. Alpvizsga terv hiányában a rendszer nem fogadja a tisztviselő jelentkezését. A közigazgatási alpvizsga finanszírozásában nem történt változás.

Továbbra is a munkáltató közigazgatási szervet terheli annak költsége (tehát nem a normatíva terhére kerül elszámolásra). A közigazgatási alpvizsga teljesítése a jövőben sem eredményez pontszerzést.

A munkáltatók feladatainak támogatására az NKE VTKI útmutatót készített, melynek elérhetősége: http://vtki.uni-nke.hu/uploads/media_items/kozigazgatasi-alpvizsga-tajekoztato-vizsgazoknak-2015-1.original.pdf

Az **ügykezelői alpvizsga** felkészítőre és vizsgára történő jelentkezés 2015. II. félévtől szintén a Probono felületen történik. A jelentkezés az alpvizsgához hasonló, azonban a **vizsga továbbra is papíralapú.**

A tananyagokban is változások történtek.

1. A **közigazgatási szakvizsga** kötelező tárgyi tananyagának jelentős részét átdolgozták. Új tananyag keletkezett az I–IV. modulok esetében. Az V. modul tananyagának hatályosítása történt meg. A választott tárgyak tananyaga is átírásra, illetve hatályosításra került.
2. A **közigazgatási alpvizsga** és **ügykezelői alpvizsga tananyagát** is hatályosították.

A publikált tananyagokat elérhetősége:

- <http://vtki.uni-nke.hu/kozigazgatasi-vizsgak/kozigazgatasi-alpvizsga/tananyag-es-kovetlemenrendszer>
- <http://vtki.uni-nke.hu/kozigazgatasi-vizsgak/ugykezeloi-alpvizsga/tananyag-es-kovetlemenrendszer>
- <http://vtki.uni-nke.hu/kozigazgatasi-vizsgak/kozigazgatasi-szakvizsga/tananyag-es-kovetlemenrendszer>

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI FŐOSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓI

TÁJÉKOZTATÓ A KÖZÉTKEZTETÉSRE VONATKOZÓ TÁPLÁLKOZÁS-EGÉSZSÉGÜGYI ELŐÍRÁSOKRÓL SZÓLÓ 37/2014. (IV. 30.) EMMI RENDELETRŐL

Készítette: Hefkóné dr. Szeri Anna közegészségügyi ügyintéző (Közegészségügyi Osztály)

Az alábbiakban tájékoztatásul összefoglaltuk a 2014. április 30. napján kihirdetésre került, a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet előírásait, amelynek aktualitását adja, hogy rendelkezéseit 2015. szeptember 1. napjától alkalmazni kell.

A rendelet **hatálya kiterjed** valamennyi közétkeztetési szolgáltatást nyújtó szerve, szervezetre, gazdasági társaságra, természetes személyre (a továbbiakban együtt: **Közétkeztető**), a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat, illetve a gyermekjóléti alapellátást és a gyermekvédelmi szakellátást biztosító szolgáltatókra, intézményekre abban az esetben, ha saját, működő **főzőkonyhával** rendelkeznek, valamint a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti nevelési-oktatási, valamint a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményekre (a továbbiakban együtt: **Intézmény**).

Azon Intézmény, amely saját, működő főzőkonyhával rendelkezik és a közétkeztetési szolgáltatást ennek keretében biztosítja, Közétkeztetőnek is minősül.

A rendelet meghatározza a fontosabb fogalmakat, például

- **adag:** a 4. mellékletben foglalt táblázat A oszlopában felsorolt ételsorelemekből korcsoportonként a végső fogyasztónak, egy főre, egy étkezés során biztosított mennyiség;
- **édesség:** valamennyi édesipari termék és cukrászati termék;
- **ételsor:** egy étkezésen belül, különböző élelmiszer-nyersanyagokból előállított, közvetlen fogyasztásra szánt ételek;
- **étrend:** korcsoportonkénti élettani szükségletnek megfelelő energiatartalmú, összetételű és jellegű ételekből, italokból összeállított ételsor;
- **gabona alapú élelmiszer:** a gabonák, pszeudogabonák és a fő alkotórészként ezeket tartalmazó élelmiszerek;
- **hozzáadott cukor:** az élelmiszer jellegéből adódóan abban természetes formában előforduló cukrokon kívül az ételhez vagy élelmiszerhez hozzáadott cukrok, illetve méz;
- **tíz élelmezési nap:** tíz egymást követő, étkezést biztosító nap.
  - **főétkezésnek** minősül a reggeli, az ebéd és a vacsora;
  - **kisétkelésnek** minősül a tízórai és az uzsonna.

A nyersanyag-kiszabati ívvel kapcsolatos előírások szerint a Közétkeztető nyersanyag-kiszabati ívet köteles vezetni, amelyen feltünteti **egy napra vonatkozóan** az étkezést igénybe vevők életkora és száma alapján meghatározott adagszámban elkészítendő ételek

és italok **előállításához szükséges nyersanyagok tételes, mennyiségi felsorolását**. A nyersanyag-kiszabati ívet legalább 90 napig meg kell őrizni.

A Változatossági mutatót az alábbi képlet alapján határozza meg a rendelet:

$$V = \frac{\text{levesf} + \text{húsf} + \text{főzelékf} + \text{köretf}}{\text{levese} + \text{húse} + \text{főzeléke} + \text{körete}} \times 100$$

ahol:

V = változatossági mutató,

f = féleségek száma: nyersanyag és ételkészítési technológiák kombinációját tekintve,

e = előfordulások száma.

Az étrend összeállításánál biztosítani kell, hogy a **változatossági mutató** az egymást követő kétszer tíz ételmezési nap melegítkezéseinek vonatkozásában ne legyen kisebb 60-nál, és az **egymást követő kétszer tíz ételmezési nap főétkezéseiben egy ételsor** csak egy alkalommal forduljon elő. **Állati eredetű fehérjeforrást** minden főétkezésnek, bölcsodei étkeztetés esetén az egyik kísétkezésnek is tartalmaznia kell. A receptúrák kidolgozását és az étrend összeállítását, valamint az ételek elkészítését a nyersanyag-kiszabati előírásban foglaltak szerint kell végezni. A pontos tápanyagszámítás elvégezhetősége érdekében a nyersanyag-kiszabati íven fel kell tüntetni az ételekhez felhasznált, a nyersanyag alapjául szolgáló élelmiszereket a **csomagolásukon, a címkén** vagy a **terméket kísérő dokumentumon** megadott jelölési adatuk szerinti megnevezésükkel, valamint pontos mennyiségükkel.

A tápanyagszámítás során alkalmazott program vagy adatbázis megnevezését a Közétkeztető a nyersanyag-kiszabati íven köteles feltüntetni.

Az ellátás során a Közétkeztető által nyújtott étkezések korcsoportonkénti energiatartalma egy főre a rendelet szerinti energiaszükségleti értékek figyelembevételével **naponta** biztosítandó.

A Közétkeztető köteles **egész napos ellátás** esetén a korcsoportonkénti előírt energiaszükséglet 100%-át napi három fő- és két kísétkezéssel, **bölcsodei étkeztetés** esetén az előírt napi energiaszükséglet 75%-át napi két fő- és két kísétkezéssel, **napi háromszori étkezés** szolgáltatása esetén az előírt napi energiaszükséglet 65%-át egy fő- és két kísétkezéssel, **napi egyszeri étkezés** szolgáltatása esetén az előírt napi energiaszükséglet 35%-át egy ebéddel biztosítani.

Az előírt energiaszükségleti értékek betartása érdekében a Közétkeztető az általa nyújtott közétkeztetési szolgáltatást igénybe vevő valamennyi korcsoportra vonatkozóan rendelkezik **tíz- vagy százszemélyes receptúrával** és korcsoportonkénti bontásban külön nyersanyag-kiszabati ívet készít, amelyen feltünteti az étkezők korcsoportját és létszámát. Az ételek korcsoportok szerinti adagolását a rendelet szerinti **adagolási útmutató** alapján végzi.

A Közétkeztető minden, általa biztosított étkezéshez **étlapot** készít és azt az Intézmény az étkezők – bölcsodében, valamint nevelési-oktatási intézményekben a szülők – által is jól látható helyen **kifüggeszti**.

A Közétkeztető az **étlapon feltünteteti** minden étkezés számított sótartalmát, valamint az élelmiszerek jelöléséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott allergén összetevőket. Ha az étlapban változás következik be, arról a Közétkeztető a változást követően azonnal, de legkésőbb a kiszállítás előtt 12 órával tájékoztatja az Intézményt. Az Intézmény gondoskodik arról, hogy a módosított étlap kifüggesztése a módosítás napján, az adott étkezést megelőzően megtörténjen. A Közétkeztető a diétás étrendet a nem diétás étrendtől elkülönítetten tünteti fel az étlapon.

A Közétkeztető adagolási útmutatót készít, amelyet az Intézmény rendelkezésére bocsát. A **Közétkeztető** az adagolási útmutatót az ételkészítés helyén, az **Intézmény** a tálalás helyén a tálaló személyzet által jól látható helyen **kifüggeszti**.

A rendelet szerinti adagolási útmutatóban foglalt adagot minden fő számára biztosítani szükséges azokban a tálalási formákban is, ahol nem közvetlenül egy személynek kiszolgált adagban kapja meg az étkeztetett személy az ételt.

A Közétkeztető az általa ellátott valamennyi korcsoport számára **naponta** biztosítja a meghatározott élelmiszereket a rendelet szerint. E rendelkezést a diétás étkeztetésre is alkalmazni kell, ha az adott élelmiszer a diétában alkalmazható.

Egész napos étkeztetés esetén egy főre biztosítandó legalább négy adag zöldség – ide nem értve a burgonyát – vagy gyümölcs, ezekből legalább egy adag nyers formában, három adag gabona alapú élelmiszer, melyből legalább egy adagnak teljes kiőrlésűnek kell lennie.

Bölcsődei étkeztetés esetén egy főre biztosítandó legalább három adag zöldség – ide nem értve a burgonyát – vagy gyümölcs, ezekből legalább egy adag nyers formában, két adag gabona alapú élelmiszer, melyből legalább kétnaponta egy adagnak teljes kiőrlésűnek kell lennie.

Napi háromszori étkezés szolgáltatása esetén egy főre biztosítandó legalább két adag zöldség – ide nem értve a burgonyát – vagy gyümölcs, ezekből legalább egy adag nyers formában, két adag gabona alapú élelmiszer, melyből legalább egy adagnak teljes kiőrlésűnek kell lennie.

Napi egyszeri étkezés szolgáltatása esetén egy főre biztosítandó legalább egy adag zöldség – ide nem értve a burgonyát – vagy gyümölcs, a tíz ételmezési nap átlagában legalább három alkalommal nyers formában.

Az előírt kalcium mennyiséget az egész napos étkeztetés, a bölcsődei étkeztetés és a napi háromszori étkezés szolgáltatása esetén tej, illetve tejtermék naponta történő adásával kell biztosítani.

Az 1–3 éves korcsoport részére **2,8% vagy 3,6% zsírtartalmú tej** biztosítandó. Az italként kínált tej **hozzáadott cukrot nem tartalmazhat**. Tejfől és tejszín **kizárólag ételkészítéshez** használható fel. A fogyasztásra kész élelmiszerként beszerzett ízesített tejkészítményhez **cukor nem adható**. A befejező konyha az étel fogyasztásra kész állapotának elérése érdekében csak olyan konyhatechnológiai műveleteket végezhet, amelyeket a főzőkonyha kifejezetten a tevékenységi körébe utal. Zsiradék legfeljebb **a**

nyersanyag-kiszabati előírásban feltüntetett mennyiségben használható fel, kivéve a sütemények készítésénél történő felhasználást. **Bölcsődei étkeztetés** esetén bő zsiradékban sült étel nem adható. Húskészítmény felhasználásakor a Magyar Élelmiszerkönyv előírásait be kell tartani. A szükséges folyadék biztosítására étkezések között ivóvíz, illetve ásványvíz adható. A tea legfeljebb a **nyersanyag-kiszabati előírás** szerint megengedett mértékben tartalmazhat **hozzáadott cukrot**. Tíz ételmezési nap átlagában a napi összes energiamennyiség **legfeljebb 30%-a**, bölcsődei étkeztetés esetén **35%-a** származhat zsiradékból. Tíz ételmezési nap átlagában a hozzáadott cukortartalom a napi összes energiamennyiség **legfeljebb 8%-át** teheti ki. Tíz ételmezési nap alatt összesen **egész napos étkeztetés** esetén egy főre 5 liter tej vagy ennek megfelelő mennyiségű kalciumtartalmú tejtermék, **bölcsődei étkeztetés** esetén egy főre 4 liter tej vagy ennek megfelelő mennyiségű kalciumtartalmú tejtermék, **napi háromszori** étkezés szolgáltatása esetén egy főre 3 liter tej vagy ennek megfelelő mennyiségű kalciumtartalmú tejtermék biztosítandó. A közétkeztetés keretében szolgáltatott ételek **sótartalmára** a rendelet szerinti, korcsoportonként meghatározott értékeket kell alkalmazni.

Ételkészítéshez kizárólag **jódozott konyhasó** használható. A tálalókonyhán az ételhez **só**, illetve **cukor** nem adható. A só vagy cukor kihelyezési, illetve átadási helyén jól olvashatóan fel kell tüntetni az „**A túlzott só- és cukorfogyasztás szív- és érrendszeri betegségekhez, elhízáshoz és cukorbetegséghez vezethet!**” szövegű figyelmeztető feliratot. A felirat az étkeztetettek életkori sajátosságainak megfelelően képi megjelenítéssel helyettesíthető.

Az egész napos étkeztetés, a bölcsődei étkeztetés, a napi háromszori és a napi egyszeri étkezés szolgáltatása esetén a felhasznált élelmiszerek, élelmiszercsoportok a rendelet szerinti **gyakorisággal**, tíz ételmezési napra számítva alkalmazandóak.

Közétkeztetésben **nem lehet felhasználni** sótartalmú ételport, sótartalmú leveskockát, sótartalmú ételízesítő krémeket, pasztákat **állományjavításon vagy ételízesítésen kívüli célra**, 30%-nál magasabb zsírtartalmú húst, 23%-nál magasabb zsírtartalmú húskészítményt **bölcsődei étkeztetés esetén**. Nem lehet felhasználni továbbá a 18 év alatti korcsoport számára koffeintartalmú italt, a népegészségügyi termékadóról szóló törvény szerinti energiatalt, alkoholt tartalmazó élelmiszert, szénsavas vagy cukrozott üdítőt, szörpöt, a Magyar Élelmiszerkönyv előírása szerinti gyümölcslén kívül más gyümölcs italt, a népegészségügyi termékadóról szóló törvény szerinti gyümölcsízt, az 1–3 éves és a 4–6 éves korcsoportok számára sertés- és baromfiszirt, valamint kókusz- és pálmazsirt sütéshez, főzéshez.

Közétkeztetésben az 1–6 éves korcsoport számára még összetett élelmiszerekkel bevitt formában sem lehet az ételkészítés során felhasználni az élelmiszer-adalékanyagokról szóló, 2008. december 16-i 1333/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet V. mellékletében felsorolt adalékanyagokat.

Édesség önállóan ebédként nem adható. Egyéb étkezésként kizárólag a legalább 1/3 rész gyümölcsöt vagy 1/3 rész tejet vagy tejterméket tartalmazó édesség adható. Édesítőszer a három év alatti korcsoportnak – a diétás étkezést igénylő szénhidrátanyagcsere-zavarban szenvedők kivételével – nem adható.

A fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást, gyermekvédelmi szakellátást, illetve szociális szakosított ellátást nyújtó intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményben minden, **szakorvos által igazolt** diétás étkezést igénylő személy számára az állapotának megfelelő diétás étrendet kell biztosítani. A diétás étrendet az Intézmény úgy is biztosíthatja, hogy ha az Intézmény főzőkonyháján vagy az Intézményt ellátó Közétkeztetőnél nem biztosítottak a diétás ételek előállításához szükséges személyi, tárgyi, műszaki feltételek, az Intézmény azt más – ilyen feltételekkel rendelkező – Közétkeztetőtől rendeli meg.

A diétás étrend összeállítása során csak olyan élelmiszer használható fel, amely az adott diétás célra alkalmas. A diétás étrendet alkotó ételeket a megadott diétára való alkalmasságot befolyásoló anyag kizárásával kell elkészíteni, tárolni, szállítani, átadni a végső fogyasztónak, kizárva az ételek ilyen anyaggal való szennyeződésének lehetőségét. A gluténérzékenyek részére szánt diétás ételek készítéséhez búza, rozs, árpa, zab vagy ezek keresztezett változatait tartalmazó élelmiszerek közül csak a gluténérzékenyeknek szánt élelmiszerek összetételéről és címkézéséről szóló uniós rendelet szerinti „gluténmentes” jelöléssel ellátott élelmiszerek használhatók fel.

Az ételek elkészítését, az étlap és a nyersanyag-kiszabati ív elkészítését, folyamatos vezetését az **élelmezésvezető** felügyeli. Az étrend összeállítását az **élelmezésvezető** végzi.

A fekvőbeteg-gyógyintézeti étkeztetés kivételével az élelmezésvezetőnek a következő feltételek valamelyikét kell teljesítenie:

- élelmezésvezető szakképesítés,
- vendéglátóipari vagy élelmiszeripari felsőfokú végzettség **és** a közétkeztetési szolgáltatás nyújtásában – ideértve a tápanyagszámítást, étrend- és étlaptervezést – való dokumentált jártasság,
- dietetikus szakképesítés, vagy
- vendéglátóipari szakközépiskolai érettségi, **vagy** érettségi és szakács szakképesítés, **továbbá** a közétkeztetési szolgáltatás nyújtásában – ideértve a tápanyagszámítást, étrend- és étlaptervezést – való dokumentált jártasság.

A fekvőbeteg-gyógyintézeti étkeztetés esetén az élelmezésvezetőnek dietetikus szakképesítéssel kell rendelkeznie. Diétás étrendet és diétás étlapot kizárólag dietetikus szakképesítéssel rendelkező szakember tervezhet, diétás étlapot pedig ilyen szakember felügyeletével lehet összeállítani. A Közétkeztető gondoskodik arról, hogy a diétás étel készítését diétás szakács szakmai képesítéssel rendelkező személy végezze, vagy dietetikus szakképesítéssel rendelkező szakember felügyelje.

A rendelet előírásainak való megfelelést a közétkeztetési szolgáltatás nyújtásának helye szerint illetékes népegészségügyi feladatkörében eljáró **fővárosi és megyei kormányhivatal járási** (fővárosi kerületi) **hivatala** (a továbbiakban: ellenőrző hatóság) ellenőrzi.

A Közétkeztető és az Intézmény köteles az ellenőrzés során az élelmezési ellátással közvetlenül kapcsolatos nyersanyag-felhasználási, tervezési, kivételezési, ételkészítési, adagolási-tálalási dokumentációt, az ételkészítéshez felhasznált élelmiszerek összetételi és

táplálkozás-egészségügyi megítéléséhez szükséges adataira vonatkozó dokumentumokat és a diétás étel készítéséhez felhasznált élelmiszerek diétás alkalmasságát igazoló gyártói tanúsítványt, a dietetikus, diétás szakács nevét, végzettségéről szóló okirati igazolást az ellenőrző hatóság rendelkezésére bocsátani. A dokumentumokat 90 napig meg kell őrizni.

A Közétkeztető és az Intézmény az ellenőrző hatóság részére az ellenőrzéshez köteles térítésmentesen az adott korosztályok részére szolgáltatott ételsor minden ételéből egy-egy adagot biztosítani az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló törvényben előírt biokémiai elemzés céljára.

A laboratóriumban mért és a számított tápanyagértékek között 20%-os eltérés megengedett.

A rendelet előírásait **2015. szeptember 1-jétől** kell alkalmazni.

Az 1–3 éves és a 4–6 éves korcsoportok számára megadott napi sóbevitel értékeket **2015. szeptember 1-jétől** kell teljesíteni.

A 7–10 éves és azt meghaladó korú korcsoportok esetében az **egész napos étkeztetés** és a **fekvőbeteg-gyógyintézeti étkeztetés** esetében a maximálisan megengedett napi sóbevitel értékeket **azzal** kell alkalmazni, hogy a **2015. szeptember 1-je és 2021. szeptember 1-je közötti időszakban a napi bevitt só mennyiségét fokozatosan, évente csökkenteni kell az 5 g/nap bevitel eléréséig**. A 7–10 éves és azt meghaladó korú korcsoportok esetében a **napi háromszori étkezés** szolgáltatása esetében a maximálisan megengedett napi sóbevitel értékeket azzal kell alkalmazni, hogy a **2015. szeptember 1-je és 2021. szeptember 1-je közötti időszakban a napi bevitt só mennyiségét fokozatosan, évente csökkenteni kell a 3,5 g/nap bevitel eléréséig**.

A 7–10 éves és azt meghaladó korú korcsoportokra vonatkozó rendelkezéseket azzal kell alkalmazni, hogy a **napi egyszeri étkezés** szolgáltatása esetében a **2015. szeptember 1-je és 2021. szeptember 1-je közötti időszakban a napi bevitt só mennyiségét fokozatosan, évente csökkenteni kell a 2 g/nap bevitel eléréséig**.

ÖNKORMÁNYZATI ELÉRHETŐSÉGEK, POLGÁRMESTEREK ÉS JEGYZŐK

(CSONGRÁD MEGYE – 2015. OKTÓBER 1.)

település	közös hivatal székhelye	önkormányzat címe	önkormányzat e-mail címe	központi telefonszáma	önkormányzat honlapja	polgármester	jegyző
ALGYÓ nagyközség		6750 Algyő, Kastélykert u. 40.	ph@algyo.hu	62/517-517	algyo.hu	Molnár Áron	Dr. Varga Ildikó
AMBRÓZFALVA község	Csanádalberti	6916 Ambróz- falva, Dózsa György u. 1.	phambroz@oroscom.hu	62/521-010	–	<i>(időközi választás 2015. október 18-án)</i>	Dr. Sarkadi Péter
APÁTFALVA község		6931 Apátfalva, Templom u. 69.	apatfalva.polg@vnet.hu	62/520-040	apatfalva.hu	Szekeres Ferenc	Dr. Szénási Hanna
ÁRPÁDHALOM község	Nagymágocs	6623 Árpádhalom, Petőfi u. 17.	pmhivatal@arpadhalom.hu	63/456-057	arpadhalom.hu	Szarka Attila	Dr. Vida Bernadett
ÁSOTTHALOM nagyközség		6783 Ásotthalom, Szent István tér 1.	polghiv@asotthalom.hu	62-591-560	asotthalom.hu	Toroczkai László	Dr. Turbucz Marietta Judit
BAKS község		6768 Baks, Fő u. 92.	info@baks.hu	62/269-233	baks.hu	Búza Zsolt	Dr. Faragó Péter (mb.)
BALÁSTYA község		6764 Balástya, Rákóczi u. 5.	titkarsag@balastya.hu	62/278-222	balastya.hu	Ujvári László	Magyar Mihályné
BORDÁNY nagyközség		6795 Bordány, Benke G. u. 44.	bordany@bordany.hu	62/588-510	bordany.hu	Tanács Gábor	Dr. Fodor Ákos
CSANÁDALBERTI község	Csanádalberti	6915 Csanád- alberti, Fő u. 30.	polghivcsanadalberti@oroscom.hu	62/650-310	csanadalberti.net oldala.hu	Csjernyik Zoltán	Dr. Sarkadi Péter

település	közös hivatal székhelye	önkormányzat címe	önkormányzat e-mail címe	központi telefonszáma	önkormányzat honlapja	polgármester	jegyző
CSANÁDPALOTA város	Csanádpalota	6913 Csanádpalota, Kelemen László tér 10.	pmhiv@csanadpalota.hu	62/263-001	csanadpalota.hu	Kovács Sándor	Dr. Barna Angéla
CSANYTELEK község		6647 Csanytelek, Volentér János tér 2.	csanytelek@csanytelek.hu	63/578-510	csanytelek.hu	Forgó Henrik	Kató Pálné
CSENGELE község	Csengele	6765 Csengele, Petőfi u. 13.	titkarsag@csengel e.hu	62/586-570	csengele.hu	Kormányos Sándor	Dr. Tóth Tibor
CSONGRÁD város		6641 Csongrád, Kossuth tér 7.	csongrad@csongrad.hu	63/571-900	csongrad.hu	Bedő Tamás Albert	Dr. Juhász László
DEREKEGYHÁZ község	Szegvár	6621 Derekegyház, Kossuth u. 4.	hivatal@derekegy haz.hu	63/453-019	derekegyhaz.hu	Szabó István	Gyömbér Ferencné
DESZK község		6772 Deszk, Tempfli tér 7.	ph@deszk.hu	62/571-580	deszk.hu	Király László	Dr. Altmayerné dr. Kocsis Anita
DÓC község	Sándorfalva	6766 Dóc, Alkotmány u. 17.	onkormanyzat.do c@gmail.com	62/570-005	dockozseg.hu	Tóth Margit	Dr. Bánfi Margit
DOMASZÉK község		6781 Domaszék, Köztársaság tér 1.	domaszek@t- online.hu	62/284-011	domaszek.hu	Kispéter Géza	Dr. Csányi Imre
EPERJES község	Fábiánsebestyén	6624 Eperjes, Petőfi u. 1.	ph.eperjes@tanet. hu	63/455-527	onkormanyzatep erjes.5mp.eu/	Kós György Gergő	Gyurisné Székely Erika
FÁBIÁNSEBESTYÉN község	Fábiánsebestyén	6625 Fábiánsebestyén, Szabadság tér 2.	polghivfabian@ta net.hu	63/366-555	fabiansebestyen. hu	Dr. Kós György	Gyurisné Székely Erika
FELGYŐ község	Tömörkény	6645 Felgyő, Széchenyi u. 1.	pmhv@felgyo.hu	63/580-060	felgyo.hu	Horváth Lajos	Dr. Faragó Péter

település	közös hivatal székhelye	önkormányzat címe	önkormányzat e-mail címe	központi telefonszáma	önkormányzat honlapja	polgármester	jegyző
FERENC SZÁLLÁS község	Kübekháza	6774 Ferencszállás, Szegedi u. 53.	onkormanyzat@fe rencszallas.koznet .hu	62/529-505	ferencszallas.hu	Jani János	Dr. Gácsi Zoltán
FORRÁSKÚT község		6793 Forráskút, Fő u. 74.	hivatal@forraskut. hu	62/287-222	forraskut.hu	Fodor Imre	Dr. Kapás Anita
FÖLDEÁK község	Földeák	6922 Földeák, Szent László tér 1.	foldeak@foldeak. hu	62/524-092	foldeak.hu	Hajnal Gábor	Rákóczi Edit
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY megyei jogú város	Hódmező- vásárhely	6800 Hódmező- vásárhely, Kossuth tér 1.	pmh@hodmezov asarhely.hu	62/530-100	hodmezovasarhel y.hu	Almási István	Dr. Korsós Ágnes
KIRÁLYHEGYES község	Csanádpalota	6911 Királyhegyes, Jókai u. 38.	kiralyhegyes@tele line.hu	62/287-945	kiralyhegyes.hu	Horváth Lajos	Dr. Barna Angéla
KISTELEK város		6760 Kistelek, Árpád u. 1-3.	hivatal@kistelek.h u	62/598-100	kistelek.hu	Nagy Sándor	Süliné dr. Terecskei Erzsébet
KISZOMBOR nagyközség		6775 Kiszombor, Nagyszentmiklósi u. 8.	phkiszombor@vn et.hu	62/525-090	kiszombor.hu	Szegvári Ernőné	Dr. Kárpáti Tibor
KLÁRAFALVA község	Kübekháza	6773 Klárafalva, Kossuth u. 171.	onkormanyzat@kl arafalva.koznet.h u	62/529-000	klarafalva.hu	Fekete József István	Dr. Gácsi Zoltán
KÖVEGY község	Csanádpalota	6912 Kövegy, Kossuth u. 29.	pmhiv@kovegy.h u	62/523-820	kovegy.hu	Galgóczkiné Krobák Mária Anna	Dr. Barna Angéla
KÜBEKHÁZA község	Kübekháza	6755 Kübekháza, Petőfi tér 2.	jegyzo@kubekhaz a.hu	62/254-514	kubekhaza.hu	Dr. Molnár Róbert	Dr. Gácsi Zoltán
MAGYARCSANÁD község	Magyar- csanád	6932 Magyarcsanád, Templom tér 1.	info@magyarcsan ad.hu	62/520-630	magyarcsanad.hu	Farkas János	Nyergesné Kovács Erzsébet

település	közös hivatal székhelye	önkormányzat címe	önkormányzat e-mail címe	központi telefonszáma	önkormányzat honlapja	polgármester	jegyző
MAKÓ város		6900 Makó, Széchenyi tér 22.	info@mako.hu	62/511-800	new.mako.hu	Farkas Éva Erzsébet	Dr. Bálint- Hankóczy Beatrix
MAROSLELE község		6921 Maroslele, Szabadság tér 1.	marosleleph@vne t.hu	62/256-033	maroslele.hu	Dr. Martonosi György	Dr. Dóka Tímea
MÁRTÉLY község	Hódmező- vásárhely	6636 Mártély, Rákóczi tér 1.	martelyonk@oksz i.net	62/528-062	martely.hu	Borsos József Albert	Dr. Korsós Ágnes
MINDSZENT város		6630 Mindszent, Köztársaság tér 31.	mindszent@mind szent.hu	62/527-010	mindszent.hu	Zsótér Károly Sándor	Dr. Megyeri Szilvia
MÓRAHALOM város		6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1.	info@morahalom. hu	62/281-022	morahalom.hu	Nógrádi Zoltán	Dr. Elekes Petra
NAGYÉR község	Csanádalberti	6917 Nagyér, Szabadság u. 33.	jegyzo.nagyer@in vitel.hu	62/521-910	nagyer.hu	Lőrincz Tibor	Dr. Sarkadi Péter
NAGYLAJ község	Magyar- csanád	6933 Nagylak, Petőfi u. 14.	polgnagylak@tele line.hu	62/279-140	nagylak.hu	Gyarmati András	Nyergesné Kovács Erzsébet
NAGYMÁGOCS nagyközség	Nagymágocs	6622 Nagymágocs, Szentesi út 42.	nagymagocs@inv itel.hu	63/363-002	nagymagocs.hu	Szebellédi Endre István	Dr. Vida Bernadett
NAGYTŐKE község	Szentes	6612 Nagytőke, Széchenyi tér 4.	nagytoke@szente s.hu	63/450-609	nagytoke.hu	Staberecz Ferenc	Dr. Sztantics Csaba
ÓFÖLDEÁK község	Földeák	6923 Óföldeák, Bajcsy-Zsilinszky u. 2.	hivatal.ofoldeak@ gmail.com	62/295-603	ofoldeak.hu	Simonné Sinkó Erika	Rákóczi Edit
ÓPUSZTASZER község		6767 Ópusztaszer, Tóhajlat 130.	opusztaszer@invit el.hu	62/575-130	opusztaszerkozse g.hu	Makra József	Dr. Lajkó Norbert

település	közös hivatal székhelye	önkormányzat címe	önkormányzat e-mail címe	központi telefonszáma	önkormányzat honlapja	polgármester	jegyző
ÖTTÖMÖS község	Ruzsa	6784 Öttömös, Fő u. 12.	hivatal@ottomos. hu	62/589-015	ottomos.hu	Dr. Dobó István	Fódi Anita
PITVAROS község	Csanádalberti	6914 Pitvaros, Kossuth u. 30.	polghiv@pitvaros. hu	62/522-411	pitvaros.hu	Radó Tibor	Dr. Sarkadi Péter
PUSZTAMÉRGES község	Ruzsa	6785 Pusztamérges, Móra tér 2.	hivatal@pusztam erges.hu	62/286-851	pusztamerges.hu	Dr. Papp Sándor	Fódi Anita
PUSZTASZER község	Csengele	6769 Pusztaszer, Kossuth u. 45.	pmhiv@pusztasze r.hu	62/576-510	pusztaszer.hu	Máté Gábor	Dr. Tóth Tibor
RÖSZKE község		6758 Rőszke, Felszabadulás u. 84.	roszke@roszkenet .hu	62/573-030	roszke.hu	Borbásné Márki Márta	Dr. Gácser Tamás
RUZSA község	Ruzsa	6786 Ruzsa, Alkotmány tér 2.	ruzsa@ruzsa.hu	62/285-011	ruzsa.hu	Sánta Gizella	Fódi Anita
SÁNDORFALVA város	Sándorfalva	6762 Sándorfalva, Szabadság tér 1.	polghiv@sandorf alva.hu	62/572-961	sandorfalva.hu	Gajdosné Pataki Zsuzsanna	Dr. Bánfi Margit
SZATYMAZ község		6763 Szatymaz, Kossuth u. 30.	pmhivatal@szaty maz.hu	62/583-560	szatymaz.hu	Barna Károly	Mákos Istvánné
SZEGED megyei jogú város		6745 Szeged, Széchenyi tér 10.	moz.es.ervin@sze ged.eu	62/564-364	szegedvaros.hu	Dr. Botka László	Dr. Mózes Ervin
SZEGVÁR nagyközség	Szegvár	6635 Szegvár, Szabadság tér 2.	polghiv@szegvar. hu	63/364-800	szegvar.hu	Gémes László	Gyömbér Ferencné
SZÉKKUTAS község		6821 Székkutas, Béke u. 2.	szekutas@vnet.h u	62/593-050	szekutas.hu	Szél István	Hunyák Zsuzsanna

település	közös hivatal székhelye	önkormányzat címe	önkormányzat e-mail címe	központi telefonszáma	önkormányzat honlapja	polgármester	jegyző
SZENTES város	Szentes	6600 Szentes, Kossuth tér 6.	sztantics@szentes .hu	63/510-300	szentes.hu	Szirbik Imre	Dr. Sztantics Csaba
TISZASZIGET község	Kübekháza	6756 Tiszasziget, Szent Antal tér 10.	tiszasziget@vnet. hu	62/254-022	tiszasziget.hu	Ferenczi Ferenc	Dr. Gácsi Zoltán
TÖMÖRKÉNY község	Tömörkény	6646 Tömörkény, Ifjúság u. 8.	tomorkeny@tom orkeny.hu	63/577-020	tomorkeny.hu	Bánfi Sándor	Dr. Faragó Péter
ÚJSZENTIVÁN község		6754 Újszentiván, Felszabadulás u. 7.	polgarmesterihiv atal@ujszentivan. hu	62/277-021	ujszentivan.hu	Putnik Lázár	Dr. Szentirmay Sára
ÜLLÉS nagyközség		6794 Üllés, Dorozsmai u. 40.	hivatal@ulles.hu	62/282-122	ulles.hu	Nagy Attila Gyula	Dr. Sugár Anita
ZÁKÁNYSZÉK község		6787 Zákányszék, Lengyel tér 7.	info@zakanysek. hu	62/590-490	zakanysek.hu	Matuszka Antal István	Gárgyán István
ZSOMBÓ nagyközség		6792 Zsombó, Alkotmány u. 3.	polghiv@zsombo. hu	62/595-555	zsombo.hu	Gyuris Zsolt	Dr. Csúcs Áron
CSONGRÁD MEGYEI Önkormányzat		6722 Szeged, Rákóczi tér 1.	hivatal@csongrad -megye.hu	62/566-018	csongrad- megye.hu	Kakas Béla (elnök)	Vadász Csaba